

Na osnovu člana 22 Statuta Brčko distrikta BiH („Službeni glasnik Brčko distrikta BiH“, broj: 17/08) Skupština Brčko distrikta Bosne i Hercegovine na 69. redovnoj sjednici održanoj 11. juna 2008. godine,
u s v a j a

ZAKON O UNUTRAŠNJOJ PLOVIDBI U BRČKO DISTRIKTU BOSNE I HERCEGOVINE

DIO PRVI - OPĆE ODREDBE

Član 1 (Predmet zakona)

Ovim zakonom propisuju se osnovni odnosi u vezi sa unutrašnjim vodama u Brčko distriktu Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Distrikt) u dijelu koji se odnosi na korištenje unutrašnjih voda i obala unutrašnjih voda Distrikta za plovidbu; sigurnost plovidbe na unutrašnjim vodama Distrikta; pripadnost, identifikacija i upis plovila Distrikta; osnovni imovinskopravni odnosi u vezi sa plovilima Distrikta; postupak upisa i brisanja brodova; brodar; obligacioni odnosi koji se odnose na brodove; prevoz i plovidbeni poslovi; plovidbene nezgode; postupak izvršenja i osiguranja na brodovima i mjerodavno pravo i nadležnost suda Distrikta za sporove sa međunarodnim obilježjem, Kapetanija Distrikta i inspekcijски nadzor.

Član 2 (Značenje pojedinih izraza)

Pojedini izrazi upotrijebljeni u ovom zakonu imaju slijedeće značenje:

- a) „unutrašnje vode Distrikta“ su rijeke, kanali i ostali vodeni prostori na kojima se obavlja plovidba;
- b) „unutrašnja plovidba“ je plovidba koja se obavlja na unutrašnjim vodama Distrikta;
- c) „brod unutrašnje plovidbe“ je plovilo dužine trupa od 15 metara i više, širine trupa od 3 metra i više; ili čija je istisnina 15 tona i više, ili osposobljeno za prevoz više od 12 putnika kao i tegljač, odnosno potiskivač bez obzira na njegovu dužinu, širinu ili istisninu;
- d) „tegljač, odnosno potiskivač“ je brod unutrašnje plovidbe namijenjen za tegljenje, odnosno potiskivanje drugih plovila;
- e) „tegljenica“ je brod unutrašnje plovidbe bez vlastitog pogona koji ima kormilarski uređaj;
- f) „potisnica“ je brod unutrašnje plovidbe koji nema vlastiti pogon i kormilarski uređaj;
- g) „teretni brod“ je plovilo namijenjeno za prevoz stvari;
- h) „putnički brod“ je plovilo namijenjeno i osposobljeno za prevoz putnika;
- i) „tanker“ je brod unutrašnje plovidbe namijenjen za prevoz tereta u tečnom, odnosno plinovitom stanju;
- j) „domaći brod“ je plovilo u pripadnosti Bosne i Hercegovine koje je upisano u upisnik domaćih brodova;
- k) „strani brod“ je plovilo strane pripadnosti koje je upisano u strani upisnik brodova;

- l) „javni brod“ je plovilo koje upotrebljavaju organi Bosne i Hercegovine i koje služi isključivo u neprivredne svrhe;
- m) „strani javni brod“ je plovilo koje upotrebljava strani organ i koje služi isključivo u neprivredne svrhe;
- n) „čamac unutrašnje plovidbe“ je plovni objekat, osim tegljača i potiskivača bez obzira na njihovu dužinu, širinu i istisninu registrovan za plovidbu na unutrašnjim vodama ako mu je dužina trupa manja od 15 metara, širina trupa manja od tri metra ili najveća istisnina manja od 15 tona;
- o) „plovni put“ je pojas na unutrašnjim vodama određene dubine, širine i propisanih gabarita koji je uređen, obilježen i otvoren za sigurnu plovidbu;
- p) „skela“ je plovni objekat namijenjen za prevoz lica i stvari sa jedne na drugu obalu unutrašnjih voda;
- q) „brodar“ je fizičko ili pravno lice koje je kao držalac broda nosilac plovidbenog poduhvata, s tim što se pretpostavlja, dok se protivno ne dokaže, da je brodar lice koje je u Upisnik brodova upisano kao vlasnik broda;
- r) „putnik“ je svako lice na brodu, čamcu, jahti ili drugom plovnom objektu, osim djece mlađe od jedne godine, lica zaposlenih na brodu u bilo kom svojstvu i članova njihove porodice;
- s) „luka, odnosno pristanište“ je vodeni i sa vodom neposredno povezani kopneni prostor sa objektima namijenjenim za pristajanje, sidrenje i zaštitu plovni objekata, kao i ukrcavanje i iskrcavanje putnika i robe;
- t) „sidrište“ je opremljeni i obilježeni dio unutrašnjih voda na kojem se može vršiti sigurno stajanje i manevrisanje plovnog objekta i čija dubina ne smije biti manja od minimalne dubine plovnog puta na kojem se sidrište nalazi ili sa kojim je spojeno;
- u) „zimovnik“ je izgrađeni ili prirodni vodeni prostor na unutrašnjem plovnom putu koji je uređen i osposobljen kao sigurno sklonište za plovila od oštećenja ledom ili velike vode;
- v) „zimsko sklonište“ je prirodni dio vodenog prostora na unutrašnjem plovnom putu, koji služi za nužni smještaj brodova radi zaštite od oštećenja prilikom neposrednog nadolaska leda ili velike vode;
- w) „marina“ je specijalizovana luka, odnosno pristanište na obalama unutrašnjih voda namijenjena za prihvat, čuvanje i opremu plovila, koja služe za rekreaciju, sport i razonodu;
- x) „tovarište“ je mjesto uz obalu plovnog puta izvan luke, odnosno pristaništa određeno za povremeno pristajanje plovila radi utovara, odnosno istovara određenih vrsta tereta;
- y) „pristan“ je mjesto uz obalu plovnog puta izvan luke, odnosno pristaništa određeno za povremeno pristajanje plovila u poprečnoj plovidbi radi ukrcavanja, odnosno iskrcavanja putnika;
- z) „kupalište“ je vodeni i kopneni prostor na obalama unutrašnjih voda, odnosno obalama plovnog puta u kojem važi poseban režim plovidbe, odnosno korištenja određen od kapetanije;
- aa) „skelski prelaz“ je mjesto na obalama plovnog puta uređeno za skelski saobraćaj, odnosno za poprečne prevoze;
- bb) „plovidbena nezgoda“ je vanredni događaj na unutrašnjim vodama nastao u plovidbi ili iskorištavanju plovnog i plutajućeg objekta, plovnog puta ili objekta na njemu, pri kojem je došlo do ljudskih žrtava ili tjelesnih oštećenja, materijalne štete ili zagađivanja životne sredine;
- cc) „ulje“ je svako postojano ulje, sirova nafta, teško dizel-ulje, mazivo ulje, životinjska i biljna ulja i masti, bez obzira na to da li se prevozi brodom kao teret ili kao gorivo za pogon broda.

DIO DRUGI - UNUTRAŠNJE VODE DISTRIKTA

Član 3 (Unutrašnje vode Distrikta)

Unutrašnje vode Distrikta, u smislu ovog zakona, su dobra od općeg interesa i pod posebnom zaštitom.

Član 4
(Određivanje plovnih puteva)

Odluku o određivanju plovnih puteva na unutrašnjim vodama Distrikta donosi Vlada Brčko distrikta Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Vlada).

Član 5
(Upotreba i korištenje unutrašnjih voda i obala)

Upotreba i korištenje unutrašnjih voda i obala unutrašnjih voda Distrikta u plovidbene svrhe je slobodno, pod propisanim uslovima.

Član 6
(Koncesije)

(1) Koncesije za upotrebu i korištenje unutrašnjih voda, obala unutrašnjih voda i ostalih vodenih prostora Distrikta izdaju se pod uslovima, na način i po postupku utvrđenim posebnim propisima Distrikta.

(2) U plovidbi na unutrašnjim vodama, odnosno unutrašnjim plovnim putevima Distrikta obale mogu da se upotrebljavaju, odnosno koriste za izvođenje određenih manevara plovnih i plutajućih objekata kao što su: privremeno zaustavljanje plovila, vezivanje uz obalu, okretanje plovila pomoću predmeta na obali; za postavljanje plovnih i obalnih balisažnih oznaka i signala, odnosno za izvođenje radova na objektima sigurnosti plovidbe.

(3) U slučaju sumnje o postojanju prava na upotrebu i korištenje unutrašnjih plovnih puteva i obala unutrašnjih voda Distrikta iz stava 2 ovog člana, odluku donosi Vlada na prijedlog šefa Odjeljenja za javne poslove (u daljnjem tekstu: šef Odjeljenja) i šefa Odjeljenja za poljoprivredu šumarstvo i vodoprivredu.

Član 7
(Plovila i plutajući objekti, osnovni pojmovi)

(1) U smislu odredaba ovog zakona, plovila su objekti prikladni za plovidbu, odnosno plutanje na unutrašnjim vodama Distrikta.

(2) Plovila na unutrašnjim vodama su plovni objekti i plutajući objekti.

(3) Plovni objekti su plovila namijenjena za plovidbu unutrašnjim vodama kao što su: brodovi, čamci, jahte, skele, splavovi, tehnički plovni objekti unutrašnje plovidbe, plovni bageri, plovne dizalice, plovne radionice, plovne platforme za istraživanja, eksploataciju, izvođenje radova na unutrašnjim vodama i slične ploveće naprave i ploveća postrojenja, kao i hidroavioni u plovidbi na unutrašnjim vodama.

(4) Plutajući objekti su plovila koja su namijenjena za plovidbu unutrašnjim vodama, stalno privezana ili položena na dio unutrašnjih voda kao što su: postrojenja i naprave na vodi, obalama i podzemlju unutrašnjih voda, pristani, pontoni, pontonski mostovi, plutajući hangari, plutajuće platforme, plutajuće radionice, plutajuća skladišta, plutajući restorani, stambene lađe, splavovi, kućice za odmor i rekreaciju, riječna i jezerska kupatila, vodenice, ribarske tikvare i slični plutajući objekti, odnosno plutajuća postrojenja.

(5) Odredbe ovog zakona koje se odnose na brodove primjenjuju se i na čamce i plutajuće objekte, samo ako je to ovim zakonom uređeno.

DIO TREĆI - SIGURNOST PLOVIDBE

GLAVA I - ZAJEDNIČKE ODREDBE

Član 8 **(Definicija)**

Sigurnost plovidbe uređena ovim zakonom je sistem propisanih uslova i mjera koje moraju da ispunjavaju plovila, posada plovila, ostali učesnici u saobraćaju na unutrašnjim vodama, plovni putevi, luke, odnosno pristaništa, sidrišta, zimovnici, zimska skloništa, tovarišta, pristani, marine i ostali objekti sigurnosti plovidbe.

Član 9 **(Sigurnost plovidbe)**

(1) Sigurnost plovidbe uređena ovim zakonom obuhvata i sve oblike inspekcijskog nadzora nad unutrašnjim vodama, plovnim i plutajućim objektima, plovidbom plovila, posadom plovila, prevozom u javnom saobraćaju unutrašnjim vodama, stanjem i održavanjem luka, odnosno pristaništa, sidrišta, zimovnika, zimskih skloništa, tovarišta, pristana, marina i ostalih objekata sigurnosti plovidbe.

(2) Sigurnost plovidbe uređena ovim zakonom obuhvata i nadzor nad provođenjem propisa o sigurnosti plovidbe s ciljem zaštite ljudskog života, stvari i životne sredine.

(3) Propise o načinu ostvarivanja zaštite ljudi, stvari i životne sredine na unutrašnjim vodama i prava i obaveza nadležnih organa, odnosno pravnih i fizičkih lica donosi šef Odjeljenja.

(4) Propise o uslovima hidrološkog obezbjeđenja unutrašnje plovidbe donosi šef Odjeljenja.

(5) Propise o ispitivanju plovidbenih nezgoda domaćih i stranih civilnih plovila na unutrašnjim vodama Distrikta pri čemu je nezgoda prouzrokovala smrt ili teže tjelesne povrede državljana Bosne i Hercegovine, veći gubitak ili oštećenje imovine, stvaranje prepreka na plovnom putu ili zagađenje unutrašnjih voda donosi šef Odjeljenja.

Član 10 **(Dužnost pravnog lica)**

(1) Pravno lice koje obavlja javni saobraćaj na unutrašnjim plovnim putevima, koje upravlja lukom, odnosno pristaništem, ili pravno lice ovlašteno za održavanje i obilježavanje unutrašnjih plovnih puteva dužno je da:

- a) organizuje nadzor obavljanja poslova, koji se odnose na sigurnost plovidbe;
- b) obezbijedi trajno vršenje kontrole sigurnosti plovidbe;
- c) evidentira propisane podatke, koji su od značaja za sigurnost plovidbe.

(2) Javni saobraćaj na unutrašnjim plovnim putevima može da obavlja domaće i strano pravno lice pod uslovima predviđenim ovim zakonom i drugim zakonima i propisima Distrikta.

GLAVA II - PLOVNI REŽIMI UNUTRAŠNJIH VODA I PLOVIDBA

Član 11 **(Režim plovidbe)**

Na plovnim putevima unutrašnjih voda Distrikta mogu se propisati slijedeći režimi plovidbe:

- a) međunarodni režim plovidbe;

- b) nacionalni režim plovidbe;
- c) režim dozvole pristupa u određene dijelove unutrašnjih voda;
- d) režim dozvole pristupa u luke, odnosno pristaništa otvorena za međunarodni saobraćaj.

Član 12 (Plovidba)

- (1) Plovidba na unutrašnjim vodama se može obavljati brodovima, čamcima, jahtama, skelama i tehničkim plovničkim objektima unutrašnje plovidbe na način i pod uslovima propisanim ovim i drugim zakonom i propisima.
- (2) Plovidba skela, splav, punjenje zrakoplova za gašenje požara može da se obavlja samo na pojedinim, određenim dijelovima unutrašnjih voda.
- (3) Plovidba tehničkih plovničkih objekata može da se obavlja kao premještanje sa jednog na drugo mjesto unutrašnjih voda ili obala unutrašnjih voda.
- (4) Fizička i pravna lica koja učestvuju u plovidbi su obavezna da se pridržavaju odredaba ovog zakona, drugih propisa i pravila plovidbe.
- (5) Propise o pravilima za plovidbu plovničkih i premještanje plutajućih objekata donosi šef Odjeljenja.
- (6) Propise o obaveznoj ili dobrovoljnoj pilotaži i odgovornosti u vezi sa pilotažom donosi Vlada na prijedlog šefa Odjeljenja.

Član 13 (Strana plovila)

- (1) Strani brodovi, čamci, jahte i ostala plovila mogu da plove plovničkim putevima unutrašnjih voda na kojima važi propisani režim plovidbe.
- (2) Strani brodovi, čamci, jahte i ostala plovila mogu da plove i drugim plovničkim putevima unutrašnjih voda radi ulaska u luku, odnosno pristanište otvoreno za međunarodni saobraćaj.
- (3) Strani brodovi, čamci, jahte i ostala plovila obavezno ističu zastavu svoje države kada plove ili se nalaze na unutrašnjim vodama Distrikta.

Član 14 (Plovidba u graničnom pojasu Distrikta)

Plovidba u graničnom pojasu Distrikta obavlja se pod uslovom i na način propisan ovim i drugim zakonom i propisima.

GLAVA III - PLOVNI PUTEVI

Član 15 (Plovni put)

- (1) Plovni put na unutrašnjim vodama koristi se slobodno, pod uslovima i na način određen ovim zakonom, drugim zakonima i propisima.

(2) Oštećeni, nasukani ili potopljeni plovni i plutajući objekti koji ometaju ili ugrožavaju sigurnost plovidbe ili predstavljaju stvarnu i neposrednu opasnost od zagađivanja uklanjaju se po nalogu Kapetanije.

(3) Predmeti ili materije koje mogu da ugroze sigurnost plovidbe ne smiju se bacati na plovni put.

(4) Uklanjanje plovnih ili plutajućih objekata sa plovnog puta koji ometaju ili ugrožavaju sigurnost plovidbe ili predstavljaju stvarnu i neposrednu opasnost od zagađivanja vrši Kapetanija Distrikta na teret vlasnika plovnih ili plutajućih objekata.

(5) Nasukane ili oštećene plovne i plutajuće objekte na unutrašnjim plovnim putevima koje su posada ili vlasnik napustili, kao i stvari oštećenih plovnih i plutajućih objekata ne mogu da spašavaju strana pravna ili fizička lica.

(6) Strana pravna ili fizička lica mogu da spašavaju plovne i plutajuće objekte, stvari sa tih plovnih i plutajućih objekata ako im to odobri Kapetanija Distrikta.

(7) Zabranjeno je prilikom plovidbe ili bilo koje druge radnje prekinuti ili oštetiti zračni ili podvodni telekomunikacijski kabl, kabl visokog napona ili podvodni cjevovod na unutrašnjim vodama.

(8) Plutajući ili drugi objekti kojima se održavaju ili iskorištavaju prirodna bogatstva korita i obala, ne smiju da ometaju plovidbu, a njihove aktivnosti obavljaju se uz prethodno pribavljenu saglasnost Kapetanije Distrikta i šefa Odjeljenja za poljoprivredu, šumarstvo i vodoprivredu, u skladu sa odredbama Zakona o vodama, drugim zakonima i propisima.

Član 16 (Održavanje i obilježavanje)

(1) Plovni put se održava i obilježava u skladu sa propisanim režimima plovidbe, odnosno kategorijama plovnog puta.

(2) Izgradnju, uređivanje, održavanje i obilježavanje plovnosti plovnog puta vrši ovlašteno pravno ili fizičko lice koje ispunjava propisane uslove.

(3) Izgradnja novih, uređivanje i održavanje postojećih plovnih puteva na unutrašnjim vodama i drugih objekata sigurnosti plovidbe obavlja se u skladu sa zakonima i drugim propisima.

Član 17 (Uslovi za sigurnu plovidbu)

Plovni putevi na unutrašnjim vodama moraju da ispunjavaju uslove za sigurnu plovidbu u skladu sa propisanim režimom plovidbe, odnosno kategorijom plovnog puta.

Član 18 (Ovlaštenja Kapetanije Distrikta)

(1) Kapetanija Distrikta je obavezna da blagovremeno obavijesti učesnike u plovidbi o privremenim ograničenjima ili zabranama plovidbe posebnim aktom *Saopćenje brodarstvu*.

(2) Kapetanija Distrikta je obavezna da odredi i označi prostor unutrašnjih voda namijenjen za sport, rekreaciju i razonodu koji je obavezno odvojen od plovnog puta.

(3) Kapetanija Distrikta je ovlaštena da privremeno ograniči ili zabrani plovidbu plovnim putem ako je ugrožena sigurnost plovidbe, sigurnost objekata sigurnosti plovidbe, sigurnost ljudi, imovine i životne sredine.

(4) Kapetanija Distrikta je ovlaštena da izdaje odobrenja za preduzimanje aktivnosti na plovnom putu koje mogu da utiču na propisani režim plovidbe.

(5) Kapetanija Distrikta je ovlaštena da izdaje saglasnost za izgradnju, popravke i promjene objekata sigurnosti plovidbe koji mogu uticati na propisani režim plovidbe.

Član 19 **(Održavanje i obilježavanje prepreka)**

(1) Investitor ili vlasnik sredstava ili objekata koja predstavljaju stalne ili privremene prepreke na plovnom putu (mostovi, kablovi, potonuli objekti i sl.) dužan je, u roku određenom od Kapetanije Distrikta da postavi propisanu oznaku za obilježavanje te prepreke i po potrebi da je ukloni sa plovnog puta.

(2) Ako lice iz stava 1 ovog člana ne postavi propisanu oznaku ili ne ukloni prepreku ovlašteno pravno lice koje se stara o održavanju i obilježavanju puta postavlja odgovarajući znak.

(3) Ovlašteno pravno lice iz stava 2 ovog člana na zahtjev Kapetanije Distrikta, a na teret investitora ili vlasnika iz stava 1 ovog člana postavlja propisanu oznaku.

Član 20 **(Sportska takmičenja)**

(1) Kapetanija Distrikta izdaje odobrenje da se na plovnom putu mogu održavati sportska takmičenja, odnosno priredbe.

(2) Zahtjev za izdavanje odobrenja iz stava 1 ovog člana, organizator sportskog takmičenja, odnosno priredbe je dužan da podnese Kapetaniji, najmanje 15 dana prije početka održavanja sportskog takmičenja, odnosno priredbe.

(3) Kapetanija Distrikta je obavezna da obavijesti učesnike u plovidbi o održavanju sportskog takmičenja, odnosno priredbe najmanje osam dana prije početka sportskog takmičenja, odnosno priredbe.

(4) Organizator sportskog takmičenja, odnosno priredbe je obavezan da u roku od 24 sata poslije održanog sportskog takmičenja, odnosno priredbe, ukloni sa plovnog puta oznake, uređaje i predmete koji su u vezi sa održavanjem sportskog takmičenja, odnosno priredbe bili postavljeni.

(5) Ako organizator sportskog takmičenja, odnosno priredbe ne izvrši obavezu iz stava 4 ovog člana, ovlašteno pravno lice koje održava ili obilježava plovni put, uklanja o trošku organizatora, na zahtjev Kapetanije Distrikta.

GLAVA IV - OBJEKTI SIGURNOSTI PLOVIDBE

Član 21 **(Objekti sigurnosti plovidbe)**

Objekti sigurnosti plovidbe na unutrašnjim vodama su:

- a) objekti za tehničko poboljšanje uslova za plovidbu kao što su: luke, odnosno pristaništa, sidrišta, zimovnici, zimska skloništa, pristani, tovarišta, marine, obaloutvrde, hidrograđevinski i drugi slični objekti određeni ovim zakonom i drugim propisima,
- b) objekti za obilježavanje i signalizaciju kao što su: plovni i obalni signali, plovidbene oznake, optički, električni, elektronski, radarski i drugi slični objekti, signalne stanice i radiostanice namijenjene sigurnosti plovidbe i drugi slični objekti određeni ovim zakonom i drugim propisima.

Član 22

(Gradnja, postavljanje, održavanje i obilježavanje)

(1) Objekti sigurnosti plovidbe se izgrađuju, postavljaju, održavaju i obilježavaju, a njihovo uredno funkcionisanje obezbjeđuje se u skladu sa kategorijom plovnog puta i režimom plovidbe, u skladu sa odredbama ovog zakona, drugim zakonima i propisima.

(2) Na objekte sigurnosti plovidbe na unutrašnjim vodama, odnosno na unutrašnjim plovnim putevima u graničnom pojasu primjenjuju se propisi o kontroli prelaženja i sigurnosti državne granice, kao i drugi propisi.

Član 23

(Naknada za korištenje plovnog puta)

Korisnici plovnih puteva na unutrašnjim vodama plaćaju naknadu za korištenje objekata sigurnosti plovidbe iz člana 21 ovog zakona.

Član 24

(Odgovornost za štetu)

Korisnici plovnih puteva na unutrašnjim vodama odgovaraju za štetu nanесenu objektima sigurnosti plovidbe iz člana 21 ovog zakona, u skladu sa odredbom člana 133 ovog zakona.

GLAVA V - LUKA I PRISTANIŠTE

Član 25

(Luka, odnosno pristanište)

(1) Luka, odnosno pristanište obavezno ispunjava propisane uslove o sigurnosti plovidbe kako bi se vršile djelatnosti određene ovim zakonom, drugim zakonima i propisima.

(2) Vodeni prostor luke, odnosno pristaništa ne smije se pri niskom vodostaju proširivati na plovni put.

(3) Kapetanija određuje i po potrebi označava granice vodenog i kopnenog dijela luke, odnosno pristaništa.

(4) Kapetanija Distrikta propisuje pravila o redu u luci, odnosno pristaništu.

(5) Kapetanija Distrikta propisuje način rukovanja opasnim stvarima u luci, odnosno pristaništu.

Član 26
(Režim saobraćaja)

Luke, odnosno pristaništa mogu biti otvoreni za međunarodni i unutrašnji javni saobraćaj ili za posebne namjene kao na primjer: za vlastite potrebe i drugo, ako su ispunjeni propisani uslovi za sigurnost plovidbe u luci, odnosno pristaništu.

Član 27
(Upravljanje lukom, odnosno pristaništem)

(1) Pravno lice koje upravlja lukom odnosno pristaništem, dužno je da održava luku, odnosno pristanište, na način kojim se omogućava sigurno uplovljavanje, boravak i isplavljavanje plovila.

(2) Pravno lice iz stava 1 ovog člana u luci, odnosno pristaništu otvorenim za javni saobraćaj, dužno je da pod jednakim uslovima omogući svakom fizičkom i pravnom licu korištenje objekata u luci, odnosno pristaništu, prema njihovoj namjeni i u granicama raspoloživih kapaciteta.

(3) Pravno lice iz stava 1 ovog člana u luci, odnosno pristaništu koje nije otvoreno za javni saobraćaj, a koje ispunjava uslove za sklanjanje plovila u slučaju elementarnih nepogoda, dužno je da, pod uslovima iz stava 2 ovog člana obezbijedi korištenje luke, odnosno pristaništa, kao i objekte sigurnosti plovidbe dok traju elementarne nepogode.

(4) Strana plovila su izjednačena sa domaćim plovilima, pod uslovima uzajamnosti plovila u pogledu korištenja luke, odnosno pristaništa otvorenog za međunarodni javni saobraćaj i plaćanja lučkih, odnosno pristanišnih naknada.

Član 28
(Dužnosti i obaveze)

(1) Zapovjednik domaćeg ili stranog plovila dužan je da pri uplovljavanju i isplavljavanju iz luke, odnosno pristaništa, pri boravku u luci, odnosno pristaništu, pri kontroli plovila, posade, putnika, tereta, pri kontroli ukrcavanja, odnosno iskrcavanja lica, postupi na način uređen zakonima i propisima.

(2) Pravno lice iz stava 1 člana 27 ovog zakona i zapovjednik iz stava 1 ovog člana dužni su da nadležnom organu za vrijeme vršenja kontrole osiguraju potrebne uslove za rad u skladu sa zakonom i drugim propisima.

Član 29
(Kontrola prelaska državne granice)

Zapovjednik iz stava 1 člana 28 ovog zakona u pogledu isprava o brodu, posadi, putnicima i teretu postupa po propisima i kontroli prelaženja i sigurnosti državne granice, carinskim propisima, kao i drugim zakonima i propisima.

Član 30
(Požar ili druga nezgoda)

Ako u luci, odnosno pristaništu nastane požar ili druga nezgoda, koja ugrožava sigurnost ljudskih života, brodova i ostalih plovila, Kapetanija Distrikta je dužna da naredi da određeni brod krene odmah na mjesto požara, odnosno nezgode, i to:

- a) najbliži ili drugi brod radi spašavanja ugroženih ljudskih života;

- b) domaći brod radi spašavanja drugog domaćeg broda i stvari sa tog broda koje su svojina domaćih pravnih lica ili svojina državljana Bosne i Hercegovine, kao i radi zaštite životne sredine.

Član 31
(Odgovornost za štetu u luci)

- (1) Plovila odgovaraju za štetu koju nanese operativnim obalama, lukobranima, lučkim, odnosno pristanišnim uređajima, objektima i postrojenjima u luci, odnosno pristaništu u skladu sa odredbom člana 133 ovog zakona.
- (2) Plovila ne odgovaraju za štetu iz stava 1 ovog člana jedino u mjeri u kojoj je šteta prouzrokovana krivicom pravnog lica koje upravlja lukom, odnosno pristaništem ili stanjem operativne obale, lučkih, odnosno pristanišnih uređaja, objekata i postrojenja u luci, odnosno pristaništu.
- (3) Pod odgovornošću plovila, u smislu stava 1 ovog člana, podrazumijeva se odgovornost vlasnika plovila i broдача.

GLAVA VI - OSTALI OBJEKTI SIGURNOSTI PLOVIDBE

Član 32
(Dozvola za gradnju objekata na plovnom putu)

Saglasnost za izgradnju objekata sigurnosti plovidbe za: luku, sidrište, zimovnik, zimsko sklonište, marinu, tovarište, pristan, kupalište, skelski prelaz izdaje šef Odjeljenja, u skladu sa odredbama Zakona o vodama, drugim zakonima i propisima Bosne i Hercegovine.

Član 33
(Zimovnik)

- (1) Šef Odjeljenja propisuje uslove sigurnosti plovidbe koje zimovnik na unutrašnjem plovnom putu mora da ispunjava.
- (2) Odluku o zimovnicima na unutrašnjim plovnim putevima na kojima važi međunarodni ili međudržavni režim plovidbe, otvorenim za zimovanje stranih plovila, kao i uslovima koje su dužni da ispunjavaju, donosi Vlada.
- (3) U pogledu korištenja zimovnika na unutrašnjim plovnim putevima na kojima važi međunarodni ili međudržavni režim plovidbe i plaćanja naknada, strana plovila su izjednačena sa domaćim plovilima pod uslovom uzajamnosti.
- (4) Kapetanija Distrikta propisuje pravila o redu u zimovnicima, zimskim skloništima, marinama, tovarištima, pristanima, kupalištima i skelskim prelazima, uz prethodno pribavljenu saglasnost Odjeljenja za poljoprivredu, šumarstvo i vodoprivredu.

Član 34 (Radiosaobraćaj)

- (1) Obalne radiostanice vrše radioslužbu, koja služi zaštiti ljudskog života i sigurnosti plovidbe na unutrašnjim plovnim putevima.
- (2) U vršenju radioslužbe iz stava 1 ovog člana, obalne radiostanice dužne su da organizuju službu bdijenja.
- (3) Brodovi koji su dužni da imaju brodsku radiostanicu, za vrijeme plovidbe broda obavezno organizuju službu bdijenja, saglasno propisima o radiosaobraćaju.
- (4) Propise o načnu i uslovima rada radioslužbe za sigurnost unutrašnje plovidbe donosi šef Odjeljenja.

DIO ČETVRTI - PLOVNI OBJEKTI

GLAVA I - BRODOVI

Član 35 (Sposobnost broda za plovidbu)

Brod je sposoban za plovidbu u određenim granicama plovidbe i za određenu namjenu:

- a) ako ispunjava uslove propisane tehničkim pravilima pravnog lica ovlaštenog za utvrđivanje sposobnosti broda za plovidbu (u daljnjem tekstu: Registar) u pogledu smještaja lica na brodu i zaštite ljudskog života na unutrašnjim vodama, zaštite na radu članova posade i drugih lica, koja rade na brodu, zaštite broda, zaštite tereta i stvari na brodu, zaštite životne sredine;
- b) ako ima propisan broj stručno osposobljenih članova posade;
- c) ako je smještaj i broj ukrcanih putnika na brodu u skladu sa odredbama i uslovima navedenim u brodskim ispravama i knjigama, odobrenoj tehničkoj dokumentaciji broda i propisima, kojima se uređuje način i uslovi za prevoz putnika;
- d) ako je teret na brodu ukrcan, složen, raspoređen i pravilno osiguran u skladu sa odredbama i uslovima navedenim u brodskim ispravama i knjigama, odobrenoj tehničkoj dokumentaciji broda i propisima, kojima se uređuju način i uslovi prevoza tereta.

Član 36 (Tehnički nadzor)

- (1) Sposobnost broda za plovidbu utvrđuje se vršenjem tehničkog nadzora i izdavanjem izvoda iz brodskih isprava i knjiga.
- (2) Tehnički nadzor i izdavanje brodskih isprava i knjiga i izvoda iz brodskih isprava i knjiga vrši Registar u skladu sa njegovim tehničkim pravilima na zahtjev vlasnika, odnosno broдача, inspekcijskog organa ili drugog ovlaštenog lica.
- (3) Sposobnost broda za plovidbu provjerava se inspekcijским nadzorom, redovnim pregledom brodskih isprava i knjiga kao i pregledom broda ili njegovih dijelova.

Član 37 (Tehnički nadzor broda)

Tehnički nadzor broda obuhvata:

- a) odobravanje tehničke dokumentacije na osnovu koje se brod gradi ili prepravlja i tehničke dokumentacije na osnovu koje se izrađuju materijali, mašine, uređaji i oprema, koji su namijenjeni za gradnju, prepravku i popravku broda;
- b) nadzor nad izradom materijala, mašina, uređaja i opreme iz tačke a) ovog stava koji se ugrađuju i smještaju u brod;
- c) nadzor nad gradnjom i prepravkom koja se vrši u toku gradnje ili izvođenja radova na brodu;
- d) pregled postojećih brodova uključujući i nadzor nad izvođenjem popravki i obnavljanjem onih dijelova broda za koje je pregledom utvrđeno da ih treba popraviti ili obnoviti.

Član 38 (Vrste pregleda broda)

(1) Pregledi postojećih brodova mogu biti osnovni, redovni i vanredni pregledi.

(2) Osnovni pregled je obavezni pregled kojem podliježe postojeći brod prije početka korištenja broda kod upisa u upisnik brodova, izmjena granica plovidbe ili drugih svojstava broda na koja se odnose odredbe tehničkih pravila Registra.

(3) Redovni pregled broda je obavezni pregled, kojem podliježe postojeći brod u vremenskim periodima propisanim tehničkim pravilima Registra.

(4) Vanredni pregled broda obavlja se poslije pretrpljene havarije ili utvrđenog nedostataka, koji može uticati na sposobnost broda za plovidbu, tokom i poslije obavljene veće popravke ili obnove broda izvan zahtjeva koji proizilaze iz osnovnog, redovnog ili vanrednog pregleda broda, kad je brod bio u raspremi duže od jedne godine kod privremene promjene namjene ili područja plovidbe i u ostalim slučajevima propisanim tehničkim pravilima Registra.

Član 39 (Probna vožnja)

(1) Pregled broda radi utvrđivanja njegove sposobnosti za obavljanje probne vožnje je obavezan pregled, kojem podliježe brod prije polaska na probnu plovidbu.

(2) Obim pregleda treba da bude takav da se sa sigurnošću može utvrditi da brod udovoljava posebnim uslovima propisanim za obavljanje probne plovidbe.

Član 40 (Pregled i prepravka na brodu)

(1) Obim i način obavljanja osnovnog pregleda i pregleda radi utvrđivanja sposobnosti za obavljanje probne plovidbe, kao i vrsta, učestalost i obim, način obavljanja i mogućnost odlaganja redovnog pregleda propisuju se tehničkim pravilima Registra.

(2) Poslije obavljenog nadzora nad gradnjom, odnosno prepravkom broda ili poslije obavljenog bilo kojeg pregleda broda obavezno se prethodno obavještava Registar o bilo kakvim promjenama ili prepravkama strukture trupa broda, njegovih mašina, uređaja i opreme, koje podliježu tehničkim pravilima Registra.

Član 41 (Utvrđivanje sposobnosti broda za plovidbu pod određenim uslovima)

(1) Vlasnik broda, odnosno brodar je obavezan da brod i opremu održava tako da brod ostane sposoban za plovidbu bez opasnosti za brod, lica na brodu, stvari i životne sredine.

(2) Ako se pregledom utvrdi da brod nije sposoban za plovidbu u granicama u kojima je do tada bilo dozvoljeno da plovi, Registar može da proglasi brod sposobnim za plovidbu u određenim užim granicama, ako je brod sposoban za plovidbu u užim granicama.

(3) Registar može da proglasi brod sposobnim, da izuzetno obavi jedno ili više putovanja, koja prelaze granicu plovidbe u kojima je brodu bilo dozvoljeno da plovi, ako se na osnovu obavljenog pregleda utvrdi da je brod sposoban za ta putovanja izvan dozvoljene granice plovidbe.

(4) Plovidba u užim i širim granicama iz stavova 2 i 3 ovog člana može se usloviti prevozom manjeg broja putnika ili manje količine stvari od dopuštenog broja putnika ili količine stvari i drugim uslovima kojima se obezbeđuje sigurna plovidba.

(5) Registar može da brod koji nije putnički, proglasi sposobnim da u granicama unutrašnjih plovnih puteva prevozi putnike na jednom ili više putovanja ili za određeno vrijeme, ako je njegova sposobnost za plovidbu utvrđena prema odredbama ovog zakona i ako se pregledom utvrdi da brod ispunjava uslove za obavljanje takvog prevoza putnika.

Član 42

(Skela i ostali plovni i plutajući objekti)

(1) Odredbe ovog zakona o utvrđivanju sposobnosti broda za plovidbu primjenjuju se i na skelu kada ona po svojim gabaritima odgovara gabaritima broda unutrašnje plovidbe, kao i na čamac kojim se obavlja javni prevoz.

(2) Odredbe ovog zakona o utvrđivanju sposobnosti broda za plovidbu shodno se primjenjuju i na ostale plovne i plutajuće objekte.

GLAVA II - BAŽDARENJE BRODA, BRODSKE ISPRAVE I KNJIGE

Član 43

(Baždarenje broda)

(1) Baždarenje broda je utvrđivanje najveće dozvoljene istisnine, kao i istisnine za određene vodene linije.

(2) Baždarenje teretnog broda je utvrđivanje nosivosti broda, zavisno od gaza, odnosno uronjavanja broda.

(3) Baždarenje broda vrši Registar prema tehničkim pravilima o baždarenju.

(4) Strane isprave o baždarenju priznaju se po osnovu uzajamnosti.

(5) Baždarenju podliježe svaki brod, koji se upisuje u upisnik brodova Distrikta, kao i strani brod, koji je baždaren prema pravilima, koja nisu u skladu sa tehničkim pravilima Registra.

(6) Ponovno baždarenje domaćeg broda obavlja se ako su posle baždarenja broda nastale promjene u rasporedu, konstrukciji, kapacitetu, upotrebi prostora, broju putnika koji je dozvoljen u prevozu brodom, dodijeljenom nadvođu ili dodijeljenom gazu (uronjavanju) broda zbog kojih se na brodu mijenja njegova

najveća istisnina za odgovarajući gaz ili najveća nosivost, ako se posumnja u pravilnost već izvršenog baždarenja ili ako se brod unutrašnje plovidbe upisuje u upisnik pomorskih brodova.

(7) Ponovno baždarenje može da bude u cjelini ili djelimično.

(8) Visina naknade za baždarenje brodova određuje se ugovorom između vlasnika, odnosno brodarka i Registra.

Član 44 (Brodske isprave)

(1) Brodske isprave koje brod dužan da ima služe kao dokaz o identitetu, sposobnosti za plovidbu i ostalim svojstvima broda.

(2) U brodske knjige koje je brod dužan da vodi unose se podaci o važnijim događajima na brodu i obavljenim radnjama na brodu.

(3) Brodske isprave i knjige propisane ovim zakonom sastavljaju se na jeziku i pismu koji su u službenoj upotrebi u Bosni i Hercegovini i na jednom od jezika predviđenih međunarodnim konvencijama.

(4) Brodske isprave i knjige propisane ovim zakonom obavezno se nalaze na brodu i uredno vode.

(5) Brodske isprave i knjige brodova unutrašnje plovidbe bez posade ne moraju se nalaziti na brodu već se čuvaju kod vlasnika broda.

(6) Brodske isprave i knjige pokazuju se na zahtjev Kapetanije, kao i ostalih organa ovlaštenih po drugim propisima.

(7) Brodske isprave stranih brodova priznaju se, po pravilu, pod uslovima uzajamnosti.

(8) Propise o brodskim ispravama i knjigama donosi šef Odjeljenja.

Član 45 (Brodsko svjedočanstvo)

(1) Brod unutrašnje plovidbe obavezno ima brodsko svjedočanstvo.

(2) Brodsko svjedočanstvo sadrži sve podatke iz knjige upisnika brodova u koji je brod unutrašnje plovidbe upisan.

(3) Brodskim svjedočanstvom dokazuje se: pripadnost broda unutrašnje plovidbe u Bosni i Hercegovini, vrsta i namjena broda, njegova sposobnost za plovidbu, plovna mreža na kojoj je ovlašten da plovi, broj putnika i masa tereta koju brod smije da prevozi.

(4) Brodsko svjedočanstvo izdaje Kapetanija Distrikta.

(5) Brodsko svjedočanstvo izdaje se na osnovu uvjerenja o sposobnosti broda unutrašnje plovidbe za plovidbu, koje izdaje Registar.

(6) Brodsko svjedočanstvo na brodu unutrašnje plovidbe bez posade može se zamijeniti natpisom na brodskom trupu ili na stalno pričvršćenoj ploči ili tabli na trupu, koji sadrži osnovne podatke iz brodskog svjedočanstva.

(7) Kad se brodu promijeni ime, luka, odnosno pristanište upisa, tonaža, vrsta pogona, znak raspoznavanja, namjena ili područje plovidbe, mijenja se i brodsko svjedočanstvo.

Član 46 **(Svjedočanstvo o baždarenju)**

(1) Brod unutrašnje plovidbe obavezno ima svjedočanstvo o baždarenju.

(2) Svjedočanstvom o baždarenju kod broda namijenjenom za prevoz robe dokazuje se istisnina za svaki centimetar gaza, a kod ostalih brodova unutrašnje plovidbe istisninu pri najvećem dozvoljenom gazu i gazu praznog broda, kao i slobodni bok broda unutrašnje plovidbe.

Član 47 **(Važnost svjedočanstva o baždarenju)**

(1) Svjedočanstvo o baždarenju prestaje da važi kada se zbog prepravki izvršenih na brodu unutrašnje plovidbe mijenja njegova istisnina.

(2) Važenje svjedočanstva o baždarenju za teretne brodove traje deset godina, a za ostale brodove 15 godina od dana izdavanja. Važenje svjedočanstva o baždarenju produžava se za deset, odnosno 15 godina, ako se utvrdi da podaci o istisnini ili nosivosti odgovaraju stanju na brodu.

Član 48 **(Prestanak važnosti brodskog svjedočanstva)**

(1) Ako je domaći brod unutrašnje plovidbe baždaren u inostranstvu kod nadležnog stranog organa, svjedočanstvo o baždarenju koje je izdao taj organ prestaje da važi kad brod dođe u prvu luku, odnosno pristanište Bosne i Hercegovine.

(2) Izuzetno od odredbe stava 1 ovog člana domaćem brodu, koji ima strano svjedočanstvo o baždarenju, Registar može odobriti da po dolasku u prvu luku, odnosno pristanište Bosne i Hercegovine u periodu od godinu dana od dana dolaska, koristi to svjedočanstvo ako je brod baždaren po sistemu, koji se ne razlikuje od sistema baždarenja po tehničkim pravilima Registra.

Član 49 **(Svjedočanstvo o baždarenju broda bez posade)**

Svjedočanstvo o baždarenju broda bez posade može se zamijeniti natpisom na brodskom trupu ili stalno pričvršćenoj ploči ili tabli na trupu, koji **sadrži** tablicu krcanja iz svjedočanstva sa fotokopijom ili ovjerenom kopijom tog svjedočanstva, koja se nalazi na brodu bez posade ili tegljaču, odnosno potiskivaču.

Član 50 **(Brodski dnevници)**

(1) Brodski dnevници podrazumijevaju:

- a) brodski dnevnik koji je dužan da vodi brod unutrašnje plovidbe koji ima pogonski mašinski uređaj;
- b) zdravstveni dnevnik koji je dužan da vodi brod unutrašnje plovidbe preko 50 tona istisnine koji ima posadu;
- c) knjigu o uljima koju je dužan da vodi brod unutrašnje plovidbe, koji prevozi ulja i brod unutrašnje plovidbe, koji koristi tečno ulje.

(2) Brodski dnevnik, zdravstveni dnevnik i knjigu o uljima iz stava 1 ovog člana izdaje i ovjerava Kapetanija Distrikta.

Član 51 (Popis posade)

(1) Brod unutrašnje plovidbe sa posadom ima popis posade.

(2) Popis posade sadrži podatke o licima ukrcanim na brod kao članovima posade, o njihovoj stručnoj osposobljenosti i poslovima koje obavljaju, podatke o luci, odnosno pristaništu dolaska i odlaska broda iz luke, odnosno pristaništa u međunarodnom saobraćaju i o ukrcanim članovima porodice člana posade ukrcanog na brod.

(3) Popis posade izdaje Kapetanija Distrikta.

Član 52 (Isprava o deratizaciji)

(1) Brod koji obavlja međunarodna putovanja dužan je da posjeduje ispravu o izvršenoj deratizaciji ili potvrdu o oslobađanju od deratizacije.

(2) Ispravom o oslobađanju od deratizacije dokazuje se da se brod za određeno vrijeme, koje je utvrđeno u ispravi, oslobađa od vršenja deratizacije.

(3) Isprave iz stava 1 ovog člana izdaje Kapetanija Distrikta.

Član 53 (Svjedočanstvo o sigurnosti radiouređaja)

(1) Brod unutrašnje plovidbe, koji ima radiouređaj, koji ima svjedočanstvo o sigurnosti radiouređaja.

(2) Brod i čamac, koji su po propisima o radiosaoobraćaju dužni da imaju radiouređaj, dužni su da vode radiodnevnik.

(3) Isprave iz stavova 1 i 2 ovog člana izdaje Kapetanija Distrikta.

DIO PETI - ČAMAC

Član 54 (Čamci unutrašnje plovidbe)

Čamci unutrašnje plovidbe mogu biti:

- a) za privredne svrhe, kao na primjer: za prevoz putnika i stvari, za ribolov, za vađenje pijeska, šljunka i kamena, za potrebe zemljoradnika i slično;
- b) za neprivredne svrhe, kao na primjer: za razonodu, sport, rekreaciju i slično;
- c) za javne potrebe (čamci inspekcije, čamci policije, organizacije za održavanje i obilježavanje objekata sigurnosti plovidbe, vatrogasni čamci, čamci za carinski i drugi nadzor).

Član 55 **(Strani čamac)**

(1) Strani čamac je plovni objekat koji se smatra čamcem u skladu sa propisima države u kojoj je upisan, odnosno evidentiran.

(2) Strani čamac koji nije upisan ili evidentiran u smislu stava 1 ovog člana, smatra se čamcem u skladu sa propisima države čiji je državljanin vlasnik čamca.

Član 56 **(Sposobnost za plovidbu)**

(1) Čamac je sposoban za plovidbu i određenu namjenu ako je utvrđena njegova sposobnost za plovidbu u pogledu njegove konstrukcije, plovnih svojstava, pogonskih i drugih uređaja i opreme, ako je upisan u upisnik čamaca i ako čamcem upravlja lice koje je stručno osposobljeno za upravljanje čamcem.

(2) Strane isprave i sposobnosti čamaca za plovidbu, isprave o baždarenju i isprave o stručnoj osposobljenosti lica za upravljanje čamcem priznaju se po osnovu uzajamnosti.

(3) Ako čamac, koji nije upisan na području Bosne i Hercegovine pripada stranom državljaninu, koji nema boravište u Bosni i Hercegovini, a čamac nema isprave o sposobnosti za plovidbu, Kapetanija Distrikta je dužna zabraniti plovidbu čamcu dok se pregledom čamca ne utvrdi njegova sposobnost za plovidbu.

(4) Odredba stava 3 ovog člana primjenjuje se i na čamac čije karakteristike ne odgovaraju ispravi za plovidbu.

(5) Nakon pregleda čamca, prema odredbi stava 3 ovog člana, čamcu se izdaje isprava o sposobnosti za plovidbu.

(6) Sposobnost čamca za plovidbu utvrđuje pregledom Kapetanija Distrikta ili ovlašteno pravno lice izabrano u skladu sa zakonom.

(7) Pregled čamca može biti osnovni, redovni i vanredni.

(8) Osnovnim pregledom provjeravaju se konstrukcija, plovna svojstva, pogonski uređaji i oprema čamca, koji ima ispravu o gradnji čamca, koju je izdao Registar, odnosno čamci izgrađeni u stranoj zemlji ako imaju ispravu ovlaštenog stručnog pravnog lica te zemlje.

(9) Visinu naknade za pregled čamca utvrđuje Vlada na prijedlog šefa Odjeljenja.

Član 57 **(Baždarenje čamaca)**

(1) Čamac se baždari prema tehničkim pravilima Registra.

(2) Ako se popravkom ili prepravkom čamca mijenja njegova tonaža, čamac se obavezno ponovo baždari.

(3) Baždarenje čamca obavlja Registar.

(4) Visinu naknade za baždarenje utvrđuje Registar.

Član 58 (Upisnik čamaca)

(1) Čamac se upisuje u upisnik čamaca, koji vodi Kapetanija Distrikta na čijem je području prebivalište vlasnika čamca.

(2) U upisnik čamaca ne može se upisati čamac, koji je upisan, odnosno evidentiran u strani upisnik čamaca.

(3) Čamac upisan u upisnik obavezno ima oznaku, a može imati i ime.

(4) Poslije upisa čamca vlasniku se izdaje plovidbena dozvola sa registarskim brojem za identifikaciju.

(5) Propise o načinu utvrđivanja sposobnosti čamca za plovidbu, upisu u upisnik i brisanju čamca iz upisnika donosi šef Odjeljenja.

Član 59 (Upravljanje čamcem)

(1) Čamcem može upravljati lice, koje je stručno osposobljeno za upravljanje čamcem, što se dokazuje odgovarajućom ispravom.

(2) Propise o uslovima, koje je dužno da ispunjava lice za upravljanje čamcem, programu i načinu stručnog osposobljavanja kao i obrascima, sadržaju i načinu izdavanja donosi šef Odjeljenja.

(3) Visinu naknade za polaganje stručnog ispita za sticanje stručne osposobljenosti za upravljanje čamcem utvrđuje Vlada na prijedlog šefa Odjeljenja.

Član 60 (Područje primjene)

Odredbe članova od 55 do 59 ovog zakona ne odnose se na:

- a) čamce koji pripadaju brodu ili drugom plovnom objektu,
- b) sportske čamce bez vlastitog pogona kao što su: veslački čamac, kajak, kanu, jedrilica i slične plovne objekte;
- c) čamce koji nisu duži od tri metra, osim na čamce specijalne konstrukcije i pogonskog uređaja koje mu omogućuju da klizi po vodi kao što je: gliser, vodena cespa – "ski jet" i slično, ako se njima ne obavlja privredna djelatnost, čamac od gume i gumiranog platna bez vlastitog pogona i daska za jedrenje.

DIO ŠESTI - JAHTA I SKELA

Član 61 (Jahta)

(1) Jahta je brod koji služi u neprivredne svrhe ako je dužina trupa do 15 metara i više, širine trupa od tri metra i više ili čija je najveća istisnina do 15 tona i više.

(2) Jahta je čamac koji služi u neprivredne svrhe ako ne ispunjava uslove o dužini, širini i istisnini za brod.

(3) Strana jahta je brod za neprivredne svrhe, odnosno čamac za neprivredne svrhe, odnosno za javne potrebe koji se smatra brodom, odnosno čamcem prema propisima države u kojoj je upisan, odnosno evidentiran, a ako nije upisan, odnosno evidentiran prema propisima države čiji je državljanin vlasnik jahte, odnosno čamca.

(4) Jahta je sposobna za plovidbu i određenu namjenu ako je utvrđena njena sposobnost za plovidbu u pogledu njene konstrukcije, plovni svojstava, pogonskih i drugih uređaja i opreme, ako je upisana u odgovarajući upisnik, odnosno evidenciju.

(5) Strane isprave o sposobnosti jahte za plovidbu, isprave o baždarenju i isprave o stručnoj osposobljenosti lica za upravljanje jahtom priznaju se po osnovu uzajamnosti.

(6) Ako jahta koja nije upisana na području Bosne i Hercegovine pripada stranom državljaninu koji nema boravište u Bosni i Hercegovini, a jahta nema isprave o sposobnosti za plovidbu, Kapetanija Distrikta je dužna zabraniti plovidbu jahti dok se pregledom jahte ne utvrdi njena sposobnost za plovidbu, odnosno dok lice koje upravlja jahtom ne stekne sposobnost za upravljanje jahtom.

(7) Visinu naknade za sticanje stručne osposobljenosti lica za upravljanje jahtom utvrđuje Vlada na prijedlog šefa Odjeljenja.

(8) Nakon pregleda jahte, prema odredbi stava 6 ovog člana, za jahtu se izdaje isprava o sposobnosti za plovidbu.

(9) Propise o jahtama donosi šef Odjeljenja.

Član 62 **(Skela)**

(1) Skela je sposobna za plovidbu i određenu namjenu ako je utvrđena njena sposobnost za plovidbu i prevoz lica i stvari u pogledu njene konstrukcije, plovni svojstava, pogonskih i drugih uređaja i opreme, ako je upisana u odgovarajući upisnik, odnosno evidenciju.

(2) Odredbe ovog zakona o utvrđivanju sposobnosti broda za plovidbu odnose se i na skelu koja ispunjava uslove broda unutrašnje plovidbe u pogledu dužine, širine i istisnine.

(3) Zabranjen je prevoz skelom djece ispod sedam godina života bez pratnje odraslih lica.

(4) Zabranjen je prevoz skelom opasnih materija, osim manjih količina u propisanoj ambalaži za potrebe domaćinstva.

(5) Na prevoz opasnih materija skelom primjenjuju se na odgovarajući način propisi o prevozu opasnih materija.

(6) Skele se upisuju u upisnik skela, odnosno u evidenciju skela u kapetaniji na čijem se području nalaze.

DIO SEDMI - PLUTAJUĆI OBJEKAT

Član 63 (Plutajući objekat)

(1) Plutajući objekat je sposoban za plutanje, odnosno upotrebu na određenim dijelovima unutrašnjih voda i za određenu namjenu:

- a) ako ispunjava uslove propisane tehničkim pravilima Registra, odnosno namjenu u pogledu smještaja lica na plutajućem objektu i zaštite ljudskog života na unutrašnjim vodama, zaštite na radu stručnih lica i drugih lica, koja rade ili borave na plutajućem objektu, zaštite plutajućeg objekta, zaštite tereta – stvari na plutajućem objektu, zaštite okoline;
- b) ako ima propisani broj stručno osposobljenih lica;
- c) ako su smještaj i broj stručnih lica i drugih lica, koja rade ili borave na plutajućem objektu u skladu sa propisima o sigurnosti plovidbe, koji su navedeni u ispravama ili knjigama plutajućeg objekta, odobroj tehničkoj dokumentaciji plutajućeg objekta i drugim propisima kojima se uređuju uslovi boravka lica na plutajućem objektu;
- d) ako je teret, odnosno ako su stvari na plutajućem objektu ukrcane, složene i osigurane u skladu sa propisima o sigurnosti plovidbe koji su navedeni u ispravama i knjigama plutajućeg objekta i drugim propisima kojima se uređuju uslovi smještaja ukrcanog, složenog i osiguranog tereta, odnosno stvari;
- e) ako je plutajući objekat na odgovarajućem mjestu sigurno privezan, usidren ili položen na dno unutrašnjih voda.

(2) Na utvrđivanje sposobnosti za plutanje, odnosno upotrebu na određenom dijelu unutrašnjih voda, obalama i dnu tih voda i za određenu namjenu, baždarenje, tehnički nadzor i pregled plutajućeg objekta na odgovarajući način se primjenjuju odredbe ovog zakona, koje se odnose na brod.

Član 64 (Odobrenje za postavljanje plutajućeg objekta)

(1) Vlasnik plutajućeg objekta dužan je da ima odobrenje za postavljanje, odnosno premještanje plutajućeg objekta na unutrašnjim vodama, obalama i dnu tih voda.

(2) Odobrenje za postavljanje, odnosno premještanje plutajućih objekata izdaje Kapetanija Distrikta u skladu sa ovim zakonom i propisima o kontroli prelaženja i sigurnosti državne granice, drugim zakonima i propisima.

(3) Propise o ispravama i knjigama plutajućih objekata donosi šef Odjeljenja.

(4) Na isprave i knjige plutajućih objekata na odgovarajući način se primjenjuju odredbe ovog zakona o brodskim ispravama i knjigama.

(5) Plutajući objekti se upisuju u upisnik plutajućih objekata.

(6) Upisnik plutajućih objekata vodi Kapetanija Distrikta.

(7) Zahtjev za upis plutajućeg objekta podnosi se u roku od 15 dana od dana izvršenog osnovnog pregleda, odnosno izdavanja isprave o sposobnost plutajućeg objekta za plutanje.

(8) Propise o plutajućim objektima donosi Vlada na prijedlog šefa Odjeljenja.

DIO OSMI - POSADA

GLAVA I - ZAJEDNIČKE ODREDBE

Član 65 (Posada broda)

- (1) Posadu broda sačinjavaju lica ukrcana za izvršenje poslova na brodu i upisana u popis posade.
- (2) Za vršenje poslova, kojim se osigurava plovidba, brod je dužan da ima odgovarajući broj članova posade sa propisanom stručnom spremom i zvanjima u unutrašnjoj plovidbi.
- (3) Propise o stručnoj spremi, sastavu i broju članova posada plovni objekata unutrašnje plovidbe i način određivanja plutajućih postrojenja, koja imaju posadu, donosi šef Odjeljenja.

Član 66 (Član posade)

- (1) Član posade broda, koji obavlja poslove kojima se osigurava plovidba može biti lice koje je steklo propisanu stručnu spremu i odgovarajuće zvanje i koje za obavljanje poslova tog zvanja na brodu ima odgovarajuće ovlaštenje kao i pripravnik za sticanje zvanja.
- (2) Zvanje članova posade broda stiče se položenim odgovarajućim ispitom za određeno zvanje i opće ovlaštenje.
- (3) Pored općeg ovlaštenja za obavljanje poslova odgovarajućeg zvanja, članovi posade mogu da imaju i posebna ovlaštenja.
- (4) Posebna ovlaštenja stiču se položenim odgovarajućim ispitom za sticanje posebnih ovlaštenja.
- (5) Opće i posebno ovlaštenje za obavljanje poslova na brodu može se dati samo licu, koje je tjelesno i duševno sposobno da obavlja posao na brodu što se utvrđuje ljekarskim pregledom i kontroliše periodičnim pregledom.
- (6) Propise o stručnoj spremi, uslovima za sticanje zvanja, općim i posebnim ovlaštenjima članova posade brodova unutrašnje plovidbe kao i najmanji broj stručno osposobljenih članova posade za sigurnu plovidbu, koji su dužni da imaju brodovi unutrašnje plovidbe donosi šef Odjeljenja.

Član 67 (Zdravstvena sposobnost članova posade)

- (1) Zdravstvena sposobnost članova posade utvrđuje se ljekarskim pregledom prije ukrcavanja na brod i periodičnim ljekarskim pregledima za vrijeme trajanja zaposlenja na brodu.
- (2) Zdravstveni pregled obavlja se i u slučaju kada član posade mijenja vrstu posla poslije nesretnog slučaja, druge nezgode člana posade poslije brodoloma ili druge nezgode broda, na zahtjev zapovjednika broda, Kapetanije i na osnovu ličnog zahtjeva.

(3) Lica koja se prijavljuju za rad na brodu, odnosno članovi posade, koji rade na radnim mjestima za koja se zahtijevaju posebni zdravstveni uslovi i tjelesne i duševne sposobnosti obavezna su se podvrgnuti i odgovarajućim specijalističkim zdravstvenim pregledima.

(4) Vlasnik broda, odnosno brodar je obavezan da omogući obavljanje zdravstvenih pregleda članova posade i da o tim pregledima vodi propisanu evidenciju.

(5) Troškove zdravstvenih pregleda, odnosno specijalističkih zdravstvenih pregleda kao i imunizacije članova posade snosi vlasnik broda, odnosno brodar.

(6) Članu posade, koji je privremeno nesposoban za rad, pod uticajem opojnih droga ili alkohola ili je u takvom tjelesnom ili duševnom stanju da je nesposoban za sigurno vršenje poslova i dužnosti na brodu, zabranjuje se vršenje poslova i dužnosti na brodu.

(7) Pravilnik o zdravstvenoj sposobnosti članova posade unutrašnje plovidbe donosi šef Odjeljenja za zdravstvo i ostale usluge.

Član 68 (Dužnost članova posade)

(1) Član posade je dužan da vrši poslove na brodu u skladu sa pravilima navigacije, na način koji omogućava sigurnost saobraćaja, koji ne oštećuje brod ili teret na njemu i ne ugrožava sigurnost putnika na brodu ili ostalih članova posade i drugih lica na brodu kao i životnu sredinu od zagađivanja opasnim i štetnim materijama od strane broda.

(2) Sastav brodske straže obavezan je da u svako vrijeme odgovara posebnim okolnostima kao što su: vrijeme, vidljivost, vodostaj, gustoća saobraćaja i slično, u kojima se vrši straža.

(3) Član posade za vrijeme stražarenja ne smije da napusti mjesto i prostoriju u kojoj se stražari bez odobrenja dežurnog oficira.

(4) Oficiri straže za vrijeme trajanja straže ne smiju napuštati svoje mjesto na straži.

(5) Na brodu usidrenom na plovnom putu organizuje se neprekidno obavljanje straže.

(6) Na brodu usidrenom izvan plovnog puta ili vezanom za obalu nije obavezno organizovanje obavljanja straže, izuzev ako to zahtijevaju posebne okolnosti ili po nalogu Kapetanije.

Član 69 (Brodarska knjižica)

(1) Član posade na brodu može da bude samo lice koje ima brodarsku knjižicu.

(2) Brodarska knjižica je isprava, kojom se dokazuje identitet, zvanje i stručna osposobljenost člana posade, zdravstveno stanje, svojstvo člana posade i trajanje zaposlenja na brodu.

Član 70 (Povratno putovanje)

- (1) Ako član posade za vrijeme trajanja, odnosno poslije prestanka zaposlenja bude iskrcan sa broda, izvan njegove luke, odnosno pristaništa ukrcavanja brodar je obavezan, da obezbijedi povratak u luku, odnosno pristanište ukrcavanja.
- (2) Ako brodar ne postupi u smislu stava 1 ovog člana kada je brod u inostranstvu, povratno putovanje u luku, odnosno pristanište ukrcavanja obezbjeđuje ovlašteni predstavnik Bosne i Hercegovine.
- (3) Odredbe stavova 1 i 2 ovog člana odnosi se i na članove porodice iskrcanog člana posade, koji su sa njim bili ukrcani na brodu.
- (4) Troškove povratnog putovanja iz stavova 1 i 2 ovog člana, članu posade snosi brodar broda.
- (5) Brodar ima pravo regresa sredstava utrošenih za plaćanje troškova povratnog putovanja od člana posade broda, koji se bez odobrenja iskrcao sa broda i time svojom voljom prekinuo zaposlenje ili koji se iskrcao sa broda zbog povrede ili oboljenja koje je sebi prouzrokovao namjerno ili grubom nepažnjom.
- (6) Troškovi povratnog putovanja člana posade broda obuhvataju troškove za smještaj, ishranu i prevoz člana posade od trenutka njegovog iskrcavanja sa broda do trenutka njegovog povratka u luku, odnosno pristanište ukrcavanja, odnosno u mjesto njegovog prebivališta ili boravišta.
- (7) Odredba stava 6 ovog člana odnosi se i na članove porodice iskrcanog člana posade broda.
- (8) Povratno putovanje smatra se obezbijeđenim ako je članu posade broda obezbijeđen posao na brodu, koji plovi u luku, odnosno pristanište u kome je sjedište brodara.
- (9) U slučaju iz stava 8 ovog člana, članu posade pripada naknada za posao, koji je obavljen na brodu.
- (10) Odredbe ovog člana odnose se i na strance, koji su članovi posade broda unutrašnje plovidbe po osnovu uzajamnosti.

Član 71 (Obaveza obavještavanja)

- (1) Član posade dužan je da odmah obavijesti zapovjednika, odnosno dežurnog oficira:
 - a) o svakom vanrednom događaju, koji bi mogao da ugrozi sigurnost broda, putnika, drugih lica ili tereta na brodu, kao i da zagadi životnu sredinu opasnim i štetnim materijama od strane broda;
 - b) kada na plovnom putu uoči da pojedina svjetla ne rade, odnosno oznake, plutače ili drugi uređaji nisu na svom mjestu.
- (2) O okolnostima iz stava 1 tačke b ovog člana zapovjednik broda obavezan je bez odlaganja da obavijesti nadležnu kapetaniju.
- (3) U slučaju opasnosti, brodoloma ili druge havarije, članovi posade broda dužni su da preduzmu potrebne mjere za spašavanje, broda, putnika, drugih lica i tereta na brodu, kao i zaštitu životne sredine dok zapovjednik broda ne naredi da se brod napusti.

Član 72

(Nadoknada štete)

- (1) Brodar je obavezan da članu posade i članovima njegove porodice, koji su ukrcani s njim na brodu nadoknadi štetu prouzrokovanu na stvarima namijenjenim za njihovu ličnu upotrebu, a koje su mu uništene ili oštećene prilikom brodoloma ili druge havarije.
- (2) Članu posade, koji je zaposlen kod brodara, u slučaju havarije postoji obaveza isplate naknade za svaki dan trajanja nezaposlenosti u skladu sa ugovorom o radu.
- (3) Za povratno putovanje člana posade broda, koji je pretrpio havariju primjenjuje se odredba člana 70 ovog zakona.

Član 73 (Odgovornost brodara)

- (1) Za štetu nastalu usljed tjelesne povrede ili smrti člana posade broda, odgovara brodar ako je tjelesna povreda ili smrt nastala njegovom krivicom ili krivicom lica za koje brodar odgovara.
- (2) Krivica brodara se pretpostavlja, dok se protivno ne dokaže, ako je smrt ili tjelesna povreda člana posade nastupila posredno ili neposredno kao posljedica brodoloma, sudara, nasukanja, eksplozije, požara ili mana broda.

GLAVA II - ZAPOVJEDNIK BRODA

Član 74 (Zapovjednik broda)

- (1) Posadom i svim drugim licima na brodu zapovijeda zapovjednik broda.
- (2) Zapovjednik domaćeg broda je državljanin Bosne i Hercegovine.
- (3) Zapovjednika broda imenuje i razrješava sa dužnosti brodar.
- (4) U slučaju smrti, spriječenosti ili odsutnosti, zapovjednika broda zamjenjuje sa svim njegovim ovlaštenjima, najstariji oficir palube, koji je državljanin Bosne i Hercegovine.
- (5) Odredba stava 2 ovog člana ne odnosi se na jahtu stranog vlasnika upisanu u odgovarajući upisnik Bosne i Hercegovine.
- (6) Zapovjednik broda odgovoran je za sigurnost broda i red na brodu, obavlja javna ovlaštenja na brodu i zastupa brodara u granicama određenim ovim zakonom i drugim propisima.
- (7) Ako je zapovjednik strane jahte upisane u odgovarajući upisnik Bosne i Hercegovine, strano fizičko lice ili lice bez državljanstva, javna ovlaštenja obavlja najstariji oficir palube ako je državljanin Bosne i Hercegovine ili ima boravište na području Bosne i Hercegovine.
- (8) Ako brod unutrašnje plovidbe sa vlastitim pogonom tegli ili potiskuje druge brodove, zapovjednik tog broda je rukovodilac cijelog tegljenog ili potiskivanog sastava.

(9) Zapovjednik broda je obavezan da se brine o snabdijevanju broda, o vođenju brodske dokumentacije i ispravnosti trupa, mašina, uređaja i opreme broda, sigurnosti brodskih uređaja za ukrcavanje i iskrcavanje putnika, opasnog i ostalog tereta, o pravilnom ukrcavanju, slaganju, prevozu i iskrcavanju tereta, o pravilnom ukrcavanju, smještaju i iskrcavanju putnika i o izvršavanju svih ostalih zadataka u vezi sa plovidbom.

(10) Zapovjednik broda obavezan je da u propisanim rokovima vrši vježbe čamcima i ostalim sredstvima za spašavanje, kao i uređajima za otkrivanje, sprečavanje i gašenje požara.

(11) Zapovjednik broda dužan je da za vrijeme plovidbe bude na brodu.

(12) Zapovjednik broda dužan je da prije polaska na put provjeri ispravnost broda, koji mu omogućava da izvrši određeno putovanje i da obezbijedi da se sve propisane isprave i knjige, kao i članovi posade nalaze na brodu, a pri prevozu putnika da utvrdi da li su preduzete sve mjere za sigurnost putnika.

(13) Zapovjednik broda unutrašnje plovidbe vlastitim pogonom je dužan da prije polaska na put brodovima u tegljenom, odnosno potiskivanom sastavu provjeri ispravnost i sposobnost svih brodova za izvršenje određenog putovanja.

(14) Zapovjednik broda, odnosno oficir palube u smjeni koji upravlja vođenjem broda, obavezan je da preduzme sve mjere za sigurnost broda i plovidbe.

(15) Zapovjednik broda i lice, koje ga u smjeni zamjenjuje odgovorni su, svaki za vrijeme svoje smjene, za sigurnost broda i plovidbe.

(16) Zapovjednik broda obavezan je da lično rukovodi brodom kad god to zahtijeva sigurnost broda, a naročito kad brod uplovljava ili isplovljava iz luke, odnosno pristaništa, kanala, kao i za vrijeme slabe vidljivosti ili kad to zahtijeva sigurnost broda.

(17) Prisutnost pilota na brodu unutrašnje plovidbe kada tegli, odnosno potiskuje drugi brod ne oslobađa zapovjednika broda od odgovornosti za upravljanje brodom.

(18) Zapovjednik broda ne može primiti za člana posade broda lice koje nema brodarsku knjižicu.

(19) Zapovjednik broda ne može primiti za člana posade broda lice koje nije državljanin Bosne i Hercegovine, izuzev u propisanim slučajevima.

Član 75

(Spašavanje broda, putnika, stvari i vanredni događaji)

(1) Ako su u slučaju opasnosti za brod sve mjere preduzete za spašavanje broda ostale bez uspjeha tako da je propast broda neizbježna, zapovjednik broda je obavezan prije svega da preduzme mjere potrebne za spašavanje putnika i drugih lica na brodu, da ukloni brod prije potonuća sa plovnog puta, ako je to moguće i da naredi da se brod napusti.

(2) U slučaju stava 1 ovog člana zapovjednik broda je obavezan da preduzme sve mjere za spašavanje broskog dnevnika, a ako okolnosti slučaja dozvoljavaju i mjere za spašavanje drugih brodskih isprava i knjiga, karata tog putovanja kao i gotovog novca brodske blagajne.

(3) Zapovjednik broda smije da napusti brod tek pošto je, u granicama stvarnih mogućnosti, preduzeo sve mjere u skladu sa ovim članom.

(4) Ako na brodu nastupi događaj, koji ugrožava sigurnost broda ili plovidbe, ili nastupi vanredni događaj brodu, putnicima, drugim licima ili stvarima na brodu ili se primijeti zagađivanje opasnim i štetnim materijama na plovnom putu, zapovjednik broda dužan je da odmah opis tog događaja unese u brodski dnevnik, a najkasnije za 24 sata podnese izvještaj Kapetaniji sa izvodom iz broskog dnevnika.

(5) Ako je događaj iz stava 4 ovog člana nastupio za vrijeme plovidbe, zapovjednik broda je obavezan da izvještaj o događaju zajedno sa izvodom broskog dnevnika podnese u roku od 24 sata kapetaniji u luci, odnosno pristaništu u koje brod najprije uplovi, odnosno ovlaštenom predstavniku Bosne i Hercegovine ako se brod nalazi u inostranstvu.

(6) Zapovjednik broda obavezan je da unese u brodski dnevnik rođenje i smrt lica na brodu, naznačujući mjesto ili poziciju broda u vrijeme rođenja, odnosno smrti kao i da primi izjavu posljednje volje i da tu izjavu unese u brodski dnevnik navodeći vrijeme kada je posljednju izjavu volje primio.

(7) Zapovjednik broda obavezan je da o činjenici rođenja i smrti i o primanju izjave posljednje volje sačini zapisnik na propisan način i dostavi ga kapetaniji u luci, odnosno pristaništu u koje stigne, a u inostranstvu najbližem ovlaštenom predstavniku Bosne i Hercegovine.

Član 76 (Zapovijedanje)

(1) Zapovjednik broda ovlašten je i dužan da svim licima na brodu izdaje naređenja, kojima se osigurava brod i plovidba, održavanje reda na brodu, kao i da nadzire izvršenje izdatih naređenja.

(2) Zapovjednik broda je ovlašten da za vrijeme plovidbe ograniči slobodu kretanja na brodu svakom licu koje teži da ugrozi sigurnost broda, članova posade, putnika i drugih lica, stvari na brodu i životne sredine zagađivanjem opasnim i štetnim materijama.

(3) Sloboda kretanja može da se ograniči samo ako je to neophodno radi sigurnosti putnika i drugih lica i stvari na brodu ili radi zaštite broda, ili zaštite životne sredine.

(4) Za stranog državljanina ograničenje slobode kretanja može da traje najduže do dolaska broda u prvu luku, odnosno pristanište u koje brod uplovi, a za državljanina Bosne i Hercegovine najduže do dolaska broda u prvu luku, odnosno pristanište Bosne i Hercegovine.

(5) Zapovjednik broda je ovlašten da člana posade broda, koji narušava sigurnost plovidbe udalji sa radnog mjesta, a po potrebi, da ga iskrca sa broda i vrati u luku, odnosno pristanište ukrcavanja, odnosno u luku ili pristanište u kome je sjedište broдача.

(6) Ovlaštenja zapovjednika odnose se i na brod u tegljenju ili potiskivanju, a mjere se unose u brodski dnevnik sa obrazloženjem.

Član 77 (Ovlaštenja zapovjednika u slučaju krivičnog djela)

(1) Zapovjednik broda je ovlašten, ako za vrijeme putovanja član posade broda, putnik ili drugo lice na brodu izvrši krivično djelo, da preduzme, prema okolnostima, potrebne mjere da se spriječi ili ublaži nastupanje štetnih posljedica tog djela i mjere za obezbjeđenje i pokretanje postupka radi utvrđivanja odgovornosti izvršioca.

(2) Ako postoji opasnost da izvršilac djela iz stava 1 ovog člana pobjegne ili djelo ponovi, zapovjednik broda je ovlašten da ograniči slobodu kretanja na brodu izvršiocu krivičnog djela, da ga liši slobode, da se ispitivanjem izvršioca, svjedoka, očevidaca i oštećenih utvrde sve okolnosti pod kojima je djelo izvršeno i posljedice koje su nastupile, da se o svakom saslušanju sastavi zapisnik, da se kao dokazi uzmu na čuvanje predmeti na kojima ili pomoću kojih je krivično djelo izvršeno, odnosno na kojima su tragovi izvršenog djela vidljivi, kao i da se preduzmu druge mjere radi utvrđivanja okolnosti pod kojima je krivično djelo izvršeno.

(3) Zapovjednik broda iz stava 1 ovog člana je ovlašten, ako se brod nalazi u inostranstvu, da o izvršenom krivičnom djelu podnese izvještaj ovlaštenom predstavniku Bosne i Hercegovine i da sa izvršiocem krivičnog djela postupi prema uputstvima tog predstavnika.

(4) Po uplovljavanju u prvu luku, odnosno pristanište Bosne i Hercegovine u koje brod najprije uplovi, zapovjednik broda je dužan da izvršioca krivičnog djela preda nadležnom organu u toj luci, odnosno pristaništu sa pismenim izvještajem o izvršenom krivičnom djelu, zapisnicima i predmetima iz stava 2 ovog člana.

(5) Preduzete mjere unose se u brodski dnevnik sa obrazloženjem.

Član 78 (Samovoljno napuštanje broda)

(1) Smatra se da je član posade samovoljno napustio brod:

- a) ako se nije vratio na brod do odlaska broda iz luke, odnosno pristaništa;
- b) ako je bio spriječen da se vrati na brod do odlaska broda iz luke, odnosno pristaništa, i
- c) ako se u roku od tri dana, od dana odlaska broda iz luke, odnosno pristaništa, nije prijavio organu iz stava 2 ovog člana.

(2) Zapovjednik broda je obavezan da, ako bilo koji član posade broda samovoljno napusti brod, prijavi napuštanje broda Kapetaniji, a u inostranstvu ovlaštenom predstavniku Bosne i Hercegovine.

(3) Zapovjednik broda je dužan da zapisnički utvrdi, koje su stvari i isprave člana posade koji je samovoljno napustio brod ostale na brodu.

(4) Zapisnik se sastavlja u prisustvu dvojice svjedoka, a potpisuju ga zapovjednik broda i svjedoci.

(5) Zapovjednik broda je dužan da u brodski dnevnik unese bilješke o samovoljnom napuštanju broda i stvarima člana posade, koje su ostale na brodu i njihovoj predaji nadležnom organu.

(6) Nadležni organ u luci, odnosno pristaništu, koji primi stvari iz stava 4 ovog člana, predaje stvari njegovoj užoj porodici ili roditeljima, ili licu koje odredi nadležni organ starateljstva, ukoliko nema njegove uže porodice ili roditelja.

DIO DEVETI - KAPETANIJE I NADZOR

GLAVA I - KAPETANIJA DISTRIKTA

Član 79 (Kapetanija Distrikta)

(1) Kapetanija Distrikta je organizaciona jedinica Odjeljenja za javne poslove Vlade za obavljanje poslova određenih ovim zakonom, drugim zakonima i propisima Distrikta (u daljnjem tekstu: Kapetanija Distrikta).

(2) Propise o Kapetaniji Distrikta, o sistematizaciji radnih mjesta, ovlaštenjima i legitimacijskim ispravama lica u Kapetaniji, vozilima, plovnim i plutajućim objektima i oznakama na plovnim i plutajućim objektima Kapetanije donosi Vlada na prijedlog šefa Odjeljenja.

(3) Kapetanija Distrikta ima svoj pečat čiji sadržaj se reguliše posebnim propisom.

Član 80 (Poslovi Kapetanije)

(1) Kapetanija Distrikta obavlja administrativno-upravne, stručne, tehničke i druge poslove na plovnim putevima koji se odnose na:

- a) vođenje upisa i brisanja plovnih i plutajućih objekata;
- b) izdavanje brodskih isprava i knjiga;
- c) utvrđivanje sposobnosti za plovidbu određenih plovnih i plutajućih objekata;
- d) utvrđivanje stručne osposobljenosti za upravljanje određenim plovnim i plutajućim objektima;
- e) održavanja reda u luci, odnosno pristaništu, zimovniku, zimskom skloništu, pristanu, tovarištu, marini, skelskom prelazu, kupalištu i ostalim dijelovima voda i obala unutrašnjih plovnih puteva;
- f) hidrološko osiguranje plovidbe na unutrašnjim vodama;
- g) traganje i spašavanje lica i stvari na unutrašnjim vodama;
- h) i druge poslove, koje su im ovim zakonom i drugim propisima stavljene u nadležnost.

(2) Kapetanija Distrikta je ovlaštena da izdaje dopunski akt o uređenju plovidbe tzv. saopćenje brodarstvu, kojim se na najneposredniji način, po ukazanoj potrebi i na određenim dijelovima unutrašnjih plovnih puteva, privremeno uređuje plovidba, u skladu sa odredbama ovog zakona.

GLAVA II - INSPEKCIJSKI NADZOR

Član 81 (Inspeksijski nadzor)

(1) Inspeksijski nadzor nad provođenjem odredaba ovog zakona obavlja saobraćajna inspekcija (u daljnjem tekstu: Inspekcija).

(2) U vršenju nadzora, inspekcija izdaje naređenja i izriče zabrane pismenim rješenjem.

Član 82 (Inspeksijski poslovi)

Inspeksijski poslovi, koji se odnose na obavljanje nadzora nad provođenjem odredaba ovog zakona obuhvataju nadzor nad:

- a) domaćim plovnim i plutajućim objektima u vezi sa njihovom sposobnošću za plovidbu, odnosno za plutanje;
- b) stranim brodovima u lukama, odnosno pristaništima u vezi sa zaštitom lica na brodu i zaštitom životne sredine;
- c) obavljanjem plovidbe plovnih objekata i postavljanja i premještanja plutajućih objekata;
- d) ispravnim funkcionisanjem objekata sigurnosti plovidbe;

- e) unutrašnjim vodama s ciljem sprečavanja zagađivanja unutrašnjih voda opasnim i drugim štetnim materijama sa plovnih i plutajućih objekata;
- f) provođenjem propisanog režima luka, odnosno pristaništa otvorenih za međunarodni saobraćaj, stanjem zimovnika otvorenih za zimovanje stranih brodova;
- g) održavanjem i obilježavanjem plovnih puteva i stanjem objekata sigurnosti plovidbe;
- h) vršenjem radioslužbe namijenjene za sigurnost plovidbe na unutrašnjim plovnim putevima;
- i) prevozom putnika i stvari, tegljenjem, odnosno potiskivanjem i drugim plovidbenim poslovima u vezi sa zaštitom ljudskih života i imovine;
- j) zaštitom unutrašnjih plovnih puteva od zagađivanja opasnim i drugim materijama sa plovnih i plutajućih objekata;
- k) uslovima života i rada posade na plovnim i plutajućim objektima;
- l) ostale poslove, koji se odnose na obavljanje nadzora u skladu sa ovim zakonom i drugim propisima.

Član 83 (Nadzor nad brodom)

(1) Nadzorom nad brodom provjerava se da li brod ima važeće brodsko svjedočanstvo, važeće uvjerenje o baždarenju, dozvolu za obavljanje prevoza, dozvolu za vađenje potonule stvari.

(2) Ako strani brod ima važeće isprave iz stava 1 ovog člana nadzor se ograničava na: provjeru da li odgovara položaj teretne linije, odnosno slobodnog boka podacima iz tih isprava; da li je brod ukrcao u skladu sa dobijenom teretnom linijom, odnosno slobodnog boka; da li je teret pravilno raspoređen prema uslovima navedenim u tim ispravama; da li strani brod, koji vrši ukrcavanje i iskrcavanje tereta ima važeću ispravu kojom se iskazuje ispravnost brodskih uređaja za ukrcavanje ili iskrcavanje tereta i da li je stanje tih uređaja u skladu sa podacima iz te isprave.

(3) Ako se utvrdi da strani brod nema važeće isprave, da položaj teretne linije, odnosno slobodnog boka ne odgovara podacima iz tih isprava, da brod nije ukrcao u skladu sa teretnom linijom, odnosno linijom slobodnog boka, da teret nije pravilno raspoređen, zabranjuje se brodu da isplovi iz luke, odnosno pristaništa sve dok ne bude mogao da nastavi plovidbu bez opasnosti za ljudske živote na brodu.

(4) Ako se utvrdi da strani brod zbog nedostataka zagađuje životnu sredinu uljem, opasnim ili drugim štetnim materijama zabranjuje se brodu da isplovi iz luke, odnosno pristaništa sve dok se ti nedostaci na njemu ne otklone.

(5) Ako se utvrdi da strani brod nema važeću ispravu kojom se dokazuje ispravnost brodskog uređaja za ukrcavanje i iskrcavanje stvari ili ako se utvrdi da stanje tih uređaja nije u skladu sa podacima iz te isprave, zabranjuje se ukrcavanje, odnosno iskrcavanje stvari uređajima broda.

(6) Ako se u obavljanju inspekcijskog nadzora iz opravdanih razloga posumnja da stanje stranog broda bitno ne odgovara podacima iz brodskih isprava ili da je strani brod ukrcao veći broj putnika od dozvoljenog ili da nema najmanji broj stručno osposobljenih članova posade ili da je očito brod u takvom stanju, odnosno sa takvim brojem putnika, odnosno takvim stanjem posade da ne bi bio sposoban da nastavi plovidbu bez opasnosti za ljudske živote na brodu, zabranjuje se isplovljavanje iz luke.

Član 84 (Inspekcijski nadzor nad sposobnošću broda za plovidbu)

(1) U obavljanju inspekcijskog nadzora nad sposobnošću broda za plovidbu provjerava se da li brod ima važeće brodske isprave i knjige, da li su na brodu od dana izdavanja, odnosno potvrđivanja brodskih

isprava nastale takve bitne promjene zbog kojih je očigledno da brod u takvom stanju nije sposoban da plovi bez opasnosti za lica i stvari na njemu i opasnosti za životnu sredinu, da li brod ispunjava uslove iz člana 88 ovog zakona, da li je na bokovima broda ucrtana propisana oznaka teretne linije, odnosno linije slobodnog boka, da li posada uvježbana u rukovanju čamcima i ostalim sredstvima za spašavanje, odnosno uređajima za otkrivanje, sprečavanje i gašenje požara i provjerava se da li brod ima važeći registar teretnog uređaja i da li stanje uređaja za iskrcavanje i ukrcavanje odgovara podacima iz registra uređaja.

(2) Ako se u obavljanju inspeksijskog nadzora utvrde nedostaci broda u pogledu njegove sposobnosti za plovidbu naređuje se zapovjedniku broda da u određenom roku otkloni utvrđene nedostatke.

(3) Ako se utvrđeni nedostaci ne otklone u određenom roku ili ako su utvrđeni nedostaci takve prirode da ugrožavaju sigurnost broda, lica i stvari na njemu i životne sredine, zabranjuje se brodu dalja plovidba sve dok se navedeni nedostaci ne otklone i oduzima mu se isprava o sposobnosti za plovidbu.

(4) Ako se u obavljanju inspeksijskog nadzora utvrdi da brod nema važeći registar teretnog uređaja ili ako stanje tih uređaja nije u skladu sa registrom teretnog uređaja, zabranjuje se obavljanje ukrcavanja, odnosno iskrcavanja ili prekrcavanja stvari vlastitim uređajima za obavljanje tih radnji.

Član 85

(Inspeksijski nadzor luke, odnosno pristaništa)

(1) Ako se u obavljanju inspeksijskog nadzora utvrdi da luke, odnosno pristaništa otvorena za međunarodni saobraćaj ne odgovaraju propisanim uslovima, ili da je stanje luka, odnosno pristaništa i zimovnika takvo da predstavlja opasnost za sigurnost plovnih objekata, naređuje se pravnom licu ili ovlaštenom organu, koje iskorištava luku, odnosno pristanište i zimovnik da u cilju otklanjanja utvrđenih nedostataka u određenom roku preduzme odgovarajuće mjere ili obavi potrebne radove.

(2) Ako odgovarajuće mjere ili potrebni radovi ne budu izvršeni u određenom roku, inspekcija zabranjuje pristajanje plovnih objekata uz dio operativne ili druge obale za koji je utvrđen nedostatak dok ne bude omogućeno sigurno pristajanje plovnih objekata, zabranjuje upotrebu operativne ili druge obale ili njenog dijela kao i sidrišta i zimovnika, koji neposredno ugrožava sigurnost plovnih objekata, lica i stvari kod ukrcavanja, odnosno iskrcavanja i prekrcavanja ili ako prijete opasnost da se zbog neispravnog uređaja zagadi životna sredina, zabranjuje promet u luci, odnosno pristaništu, sidrištu, zimovniku sve dok je sigurnost plovidbe neposredno ugrožena zbog neodržavanja ovih objekata u ispravnom stanju.

(3) Ako se u obavljanju inspeksijskog nadzora utvrdi da je stanje plovnog puta ili objekta sigurnosti za poboljšanje uslova plovidbe na plovnom putu takvo da ugrožava sigurnost plovidbe, naređuje se pravnom licu ili drugom organu koji održava ili obilježava plovne puteve da ukloni smetnje na plovnom putu i objektima sigurnosti za poboljšanje uslova plovidbe, da plovni put i sve objekte dovede u stanje za sigurnu plovidbu i privremeno zabrani plovidbu ako na plovnom putu nisu preduzete mjere za sigurnu plovidbu.

(4) Ako se u obavljanju inspeksijskog nadzora utvrdi da plovni put nije obilježen, da objekti za obilježavanje i signalizaciju ne rade ispravno, odnosno da radiostanice ne rade u skladu sa propisima o radiosaoobraćaju, nalaže se izabranom pravnom licu ovlaštenom za obavljanje poslova održavanja i obilježavanja objekata sigurnosti plovidbe da plovni put obilježi, da objekte za obilježavanje i signalizaciju dovede u ispravno stanje i da obezbijedi pravilan rad radiostanica i da po potrebi privremeno zabrani plovidbu do otklanjanja smetnji za plovidbu.

(5) Ako inspekcija utvrdi da se izgradnja, odnosno održavanje hidrograđevinskih objekata, kao i ostalih radova na unutrašnjim plovnim putevima i obalama tih puteva obavlja na način kojim se ugrožava

sigurnost plovidbe naređuje izvođaču radova privremenu zabranu daljnjih radova, a po potrebi uklanjanje materijala koji ugrožava sigurnost plovidbe.

(6) Ako inspekcija utvrdi da član posade nema ovlaštenje za obavljanje određenih poslova ili nema važeću ispravu o ukrcavanju naložit će da u određenom roku otkloni utvrđeni nedostatak, a ako član posade ne otkloni utvrđeni nedostatak, inspekcija nalaže zapovjedniku broda da iskrca tog člana posade.

(7) Ako inspekcija utvrdi da je član posade ili lice koje upravlja čamcem u tolikoj mjeri umorno, bolesno ili pod dejstvom droga, odnosno psihoaktivnih ili psihotropnih supstanci ili takvom duševnom, odnosno tjelesnom stanju da je nesposobno za obavljanje poslova u vezi sa sigurnošću plovidbe nalaže zapovjedniku da ga smijeni sa dužnosti, odnosno spriječi da upravlja čamcem.

(8) Ako inspekcija utvrdi da brod nema dozvolu za obavljanje prevoza putnika i stvari, tegljenja, odnosno potiskivanja ili drugih plovidbenih poslova, odnosno da je brod ukrcao veći broj lica ili veću količinu stvari nego što je dozvoljeno, ili je teret smješten tako da ugrožava sigurnost broda ili lica na brodu, naložit će da se iskrcaju prekobrajna lica, odnosno da se iskrca količina tereta iznad dozvoljene granice, odnosno da se teret smjesti na propisan način.

(9) Ako zapovjednik broda nema dozvolu ili ne izvrši naređenja iz stava 8 ovog člana inspekcija zabranjuje brodu isplavljenje, odnosno zabranjuje njegovu plovidbu.

Član 86 (Dužnosti inspekcije)

(1) Ako inspekcija utvrdi da nije postupljeno u skladu sa ovim zakonom ili drugim propisom, dužna je naložiti otklanjanje utvrđenih nedostataka, odnosno nepravilnosti u zakonom propisanom roku, da podnese prijedlog za pokretanje krivičnog postupka i prekršajnog postupka, odnosno da preduzme i druge mjere i da izvrši i druge radnje u skladu sa ovim zakonom i drugim propisom.

(2) Inspekcija je dužna da vodi evidenciju o izdatim rješenjima, preduzetim mjerama i prijedlozima za pokretanje postupaka.

(3) Inspekcija je dužna da čuva podatke za koje sazna vršenjem inspeksijskog nadzora ako su ti podaci službena ili poslovna tajna.

(4) Inspekcija je dužna da pri vršenju inspeksijskog nadzora ima legitimacijsku ispravu.

(5) Inspekcija je dužna da pri vršenju inspeksijskog nadzora nosi propisanu službenu odjeću.

DIO DESETI - PRIPADNOST, IDENTIFIKACIJA, UPIS I BRISANJE PLOVNIH I PLUTAJUĆIH OBJEKATA

GLAVA I - PRIPADNOST I IDENTIFIKACIJA BRODA

Član 87 (Pripadnost broda)

Pripadnost Bosni i Hercegovini brod stiće upisom u odgovarajući upisnik brodova, odnosno izdavanjem broskog svjedochanstva.

Član 88
(Identifikacija broda)

- (1) Brod koji je upisan u upisnik brodova dužan je imati ime i ime luke, odnosno pristaništa upisa.
- (2) Brod iz stava 1 ovog člana dužan je da nosi i druge oznake za identifikaciju određene tehničkim pravilima Registra, odnosno sposobnosti za plutanje plutajućih objekata.
- (3) Dva broda ne mogu da imaju isto ime, odnosno oznaku za identifikaciju.
- (4) Ostali plovni, odnosno plutajući objekti dužni su da imaju oznaku određenu tehničkim pravilima Registra, odnosno sposobnosti za plutanje plutajućih objekata.
- (5) Dva plovna, odnosno dva plutajuća objekta ne mogu da imaju istu oznaku za identifikaciju.
- (6) Sidro na brodovima unutrašnje plovidbe dužno je da ima oznaku pripadnosti brodu, odnosno brodaru unutrašnje plovidbe.
- (7) Propise o određivanju imena i oznaka, vođenju evidencije o imenima i oznakama plovnih i određenih plutajućih objekata donosi šef Odjeljenja.

GLAVA II - UPIS I BRISANJE BRODOVA

Član 89
(Upis broda)

- (1) U upisnik brodova upisuje se brod koji je u cjelini u svojini fizičkih lica koja su državljani Bosne i Hercegovine sa prebivalištem u Bosni i Hercegovini, odnosno pravnih lica sa sjedištem u Bosni i Hercegovini.
- (2) U upisnik brodova može da bude upisan:
 - a) brod koji je u cjelini ili djelom u svojini stranog lica ili državljanina Bosne i Hercegovine sa prebivalištem u inostranstvu;
 - b) brod koji je u cjelini ili djelom u svojini stranog lica ili državljanina Bosne i Hercegovine sa prebivalištem u inostranstvu, a brodar tog broda je pravno lice sa sjedištem u Bosni i Hercegovini ili državljanin Bosne i Hercegovine sa prebivalištem u Bosni i Hercegovini pod uslovom da se sa zahtjevom brodara Bosne i Hercegovine za upis tog broda u upisnik brodova saglasi njegov vlasnik;
 - c) jahta koja je u cjelini ili djelom u svojini stranog fizičkog ili pravnog lica ili lica bez državljanstva ili državljanina Bosne i Hercegovine koji nema prebivalište u Bosni i Hercegovini ako jahta pretežno boravi u unutrašnjim vodama Bosne i Hercegovine.
- (3) Vlasnik broda, odnosno vlasnik jahte koji nema prebivalište u Bosni i Hercegovini dužan je da ovlasti pravno ili fizičko lice sa prebivalištem u Bosni i Hercegovini da ga u vrijeme odsutnosti zastupa pred nadležnim organima Bosne i Hercegovine.

Član 90
(Upis broda u gradnji)

- (1) U upisnik brodova u gradnji može se na zahtjev vlasnika upisati brod koji se gradi u brodogradilištima u Bosni i Hercegovini.
- (2) Ne može se upisati u upisnik brodova brod koji je upisan u strani upisnik brodova.

Član 91
(Brisanje broda iz upisnika)

- (1) Brod se briše iz upisnika:
 - a) ako je propao ili se pretpostavlja da je propao;
 - b) ako više ne ispunjava uslove iz člana 89 ovog zakona;
 - c) ako se trajno povuče iz plovidbe;
 - d) ako se upiše u drugi upisnik brodova koji se vodi u Bosni i Hercegovini.
- (2) Pretpostavlja se da je brod propao ako su od prijema posljednje vijesti o brodu protekla tri mjeseca. U tom slučaju se pretpostavlja da je brod propao onog dana kada su primljene posljednje vijesti o njemu.
- (3) Odredbe stavova 1 i 2 ovog člana shodno se primjenjuju i na brisanje broda u gradnji iz upisnika brodova u gradnji.

Član 92
(Brodski upisnici)

- (1) Upisnici brodova su javne knjige.
- (2) Svako ima pravo da pregleda i prepisuje glavnu knjigu upisnika, zbirku isprava, imenik vlasnika broda i imenik brodova.
- (3) Kapetanija Distrikta koja vodi upisnik brodova dužna je, uz naplatu određene naknade, da na zahtjev lica izda uvjerenje o stanju upisa u upisnik brodova ili upisnik brodova u gradnji, kao i prepis isprava koje se čuvaju u zbirci isprava, ako upisi u upisniku upućuju na te isprave.
- (4) Uvjerenja i prepisi isprava iz stava 3 ovog člana su javne isprave.
- (5) Ko se u pravnom prometu, postupajući savjesno pouzda u podatke upisane u upisnik brodova ne snosi pravne posljedice koje iz toga nastanu ako se kasnije dokaže da su podaci netačni.

Član 93
(Vrste upisnika)

- (1) Za upis brodova postoje:
 - a) upisnik brodova unutrašnje plovidbe;
 - b) upisnik javnih brodova unutrašnje plovidbe;
 - c) upisnik brodova u gradnji.
- (2) Upisnici brodova i upisnik brodova u gradnji sastoje se od glavne knjige i zbirke isprava.
- (3) Glavna knjiga upisnika brodova i upisnika brodova u gradnji sastoji se iz uložaka.

(4) Uložak ima list A, list B i list C.

(5) Uložak glavne knjige upisnika javnih brodova unutrašnje plovidbe ima samo list A i list B.

(6) Svaki brod upisuje se u poseban uložak.

Član 94 (List A)

U List A glavne knjige uložka upisnika brodova u gradnji upisuju se podaci o identitetu broda, odnosno broda u gradnji i njihove osnovne tehničke karakteristike.

Član 95 (List B)

(1) U List B uložka glavne knjige upisnika brodova i upisnika brodova u gradnji, za brod u svojini preduzeća ili drugog pravnog lica upisuje se: firma, naziv i sjedište vlasnika broda, ili broda u gradnji, ime i prebivalište fizičkog lica, firma, naziv i sjedište pravnog lica koje je vlasnik broda i ograničenja vlasnika u pogledu raspolaganja brodom ili brodom u gradnji.

(2) U List B iz stava 1 ovog člana upisuje se: firma, naziv i sjedište, ime i prebivalište brodarara ako je brod u cjelini ili djelimično u svojini stranca, a upis je izvršen na osnovu člana 89 ovog zakona. U ostalim slučajevima, ti podaci o brodaru mogu da se upišu radi evidentiranja postojanja brodarara koji nije vlasnik broda.

(3) U List B upisnika brodova u gradnji mogu se radi evidentiranja upisati i firma, naziv i sjedište, odnosno lično ime i prebivalište brodarara i naručioca.

Član 96 (List C)

(1) U List C uložka glavne knjige upisnika brodova za brod u svojini preduzeća ili drugog pravnog lica upisuje se ugovorno založno pravo, zakup broda i brodarski ugovor na vrijeme za cio brod.

(2) U List C uložka glavne knjige upisnika brodova za brod koji je u svojini fizičkog lica ili pravnog lica upisuju se stvarna prava kojima je brod ili dio broda opterećen, kao i prava stečena na tim pravima, zakup broda, brodarski ugovor na vrijeme za cio brod, pravo preče kupovine kao i druga ograničenja raspolaganja brodom kojima je podvrgnut vlasnik opterećenog broda, zabrane opterećivanja i otuđivanja, kao i sve zabilješke za koje nije izričito određeno da se upisuju u drugi list uložka.

(3) U List C uložka glavne knjige upisnika brodova u gradnji upisuju se za brod u gradnji podaci iz stavova 1 i 2 ovog člana.

(4) Propise o upisu brodova u određene upisnike, o podacima koji se unose u List A glavne knjige upisnika brodova, o zbirkama isprava, o pomoćnim knjigama koje se vode uz upisnike brodova, o obrascima tih isprava i knjiga donosi šef Odjeljenja.

Član 97 (Status broda)

- (1) Brod i brod u gradnji su pokretne stvari.
- (2) Brod može da bude u svojini domaćeg ili stranog lica, u granicama i pod uslovima određenim propisima Bosne i Hercegovine.
- (3) Na osnovu pravnog posla, prava na brodu stižu se upisom u upisnik brodova.
- (4) Brod koji je u svojini stranog lica može da ima pripadnost Bosne i Hercegovine pod uslovima određenim u članu 89 ovog zakona.

GLAVA III - UPIS I BRISANJE ČAMACA I PLUTAJUĆIH OBJEKATA

Član 98

(Upisnik čamaca i plutajućih objekata)

- (1) Čamci i plutajući objekti se upisuju u upisnike, koje vodi Kapetanija Distrikta na čijem je području prebivalište, odnosno sjedište fizičkog ili pravnog lica – vlasnika čamca, odnosno plutajućeg objekta.
- (2) Za čamce i plutajuće objekte vodi se:
 - a) upisnik čamaca;
 - b) upisnik plutajućih objekata.
- (3) Izuzetno od odredbe stava 1 ovog člana čamac se može upisati u upisnik čamaca Kapetanije na čijem području čamac stalno ili pretežno boravi.

Član 99

(Upis čamca ili plutajućeg objekata)

- (1) U upisnik se upisuje čamac ili plutajući objekat koji je u cjelini u svojini fizičkog ili pravnog lica sa prebivalištem, odnosno sjedištem u Bosni i Hercegovini.
- (2) U upisnik se može upisati čamac ili plutajući objekat, koji je u cjelini ili dijelom u svojini stranog fizičkog ili pravnog lica, lica bez državljanstva ili državljanina Bosne i Hercegovine, koji nema prebivalište u Bosni i Hercegovini ako čamac ili plutajući objekat pretežno boravi u unutrašnjim vodama Bosne i Hercegovine.
- (3) Vlasnik čamca ili plutajućeg objekta, koji nema prebivalište u Bosni i Hercegovini je dužan da ovlasti pravno ili fizičko lice sa prebivalištem u Bosni i Hercegovini da ga u vremenu odsutnosti zastupa pred nadležnim organima Bosne i Hercegovine.
- (4) U upisnike čamaca i plutajućih objekata ne mogu da se upišu čamci i plutajući objekti, koji su upisani u strane upisnike čamaca i plutajućih objekata.
- (5) Čamac i plutajući objekat, koji su upisani u odgovarajući upisnik, obavezno imaju oznaku, a mogu da imaju i ime.
- (6) Dva čamca ili dva plutajuća objekta ne mogu da imaju istu oznaku, odnosno ime.
- (7) Upisnici čamaca i plutajućih objekata su javne knjige, a izvod iz upisnika ima dokaznu snagu javne isprave.

(8) Ako se promijeni vlasnik čamca ili plutajućeg objekta vrši se ponovni upis čamca ili plutajućeg objekta.

(9) Vlasnik čamca ili plutajućeg objekta dužan je da prijavi svaku promjenu podatka, koji se unose u upisnik u roku od 30 dana od dana nastanka promjene.

(10) Kapetanija Distrikta izdaje rješenje o upisu čamca i plutajućeg objekta u odgovarajući upisnik.

(11) Propise o upisnicima čamaca i plutajućih objekata, obrascima i sadržaju i načinu vođenja donosi šef Odjeljenja.

Član 100 **(Brisanje čamaca ili plutajućih objekata iz upisnika)**

(1) Kapetanija Distrikta će donijeti rješenje o brisanju čamca ili plutajućeg objekta iz odgovarajućeg upisnika:

- a) ako čamac ili plutajući objekat propadne, nestane ili bude uništen;
- b) ako čamac ili plutajući objekat bude trajno povučen iz plovidbe;
- c) ako protekne više od 30 dana od dana isteka registracije čamca ili plutajućeg objekta;
- d) ako više ne postoje uslovi iz člana 98 ovog zakona.

(2) Smatra se da su čamac ili plutajući objekat propali ili nestali ako je od prijema posljednje vijesti o njima proteklo više od tri mjeseca. U tom slučaju, smatra se da su čamac ili plutajući objekat propali ili nestali narednog dana od dana prijema posljednje vijesti.

(3) Kapetanija Distrikta izdaje rješenje o brisanju čamca ili plutajućeg objekta iz odgovarajućeg upisnika:

- a) ako čamac postane pripadak broda ili drugog plovila;
- b) ako se pregradnjom skрати na dužinu manju od tri metra;
- c) ako se upiše u neki drugi domaći ili strani upisnik.

(4) Vlasnik čamca i plutajućeg objekta obavezan je da u roku od 15 dana od dana nastanka slučajeva iz stavova 1 i 3 ovog člana podnese kapetaniji upisa zahtjev za brisanje čamca ili plutajućeg objekta iz odgovarajućeg upisnika.

Član 101 **(Izuzeće)**

Odredbe o upisu i brisanju čamaca i plutajućih objekata ne odnose se na:

- a) čamac koji je pripadak broda ili drugog plovnog objekta;
- b) sportski čamac bez vlastitog pogona kao što su: veslački čamac, kajak, kanu, jedrilica i slični plovni objekti;
- c) čamac kraći od tri metra, pod uslovom da ne plove na vodama u graničnom pojasu Bosne i Hercegovine.

DIO JEDANAESTI - PREVOZ I PLOVIDBENI POSLOVI

GLAVA I - PREVOZ PUTNIKA I STVARI

Član 102

(Vrste prevoza)

(1) Prevoz na unutrašnjim vodama može biti:

- a) javni prevoz;
- b) prevoz za vlastite potrebe;
- c) međunarodni prevoz;
- d) međudržavni prevoz;
- e) prevoz za treće države ili iz trećih država;
- f) unutrašnji prevoz;
- g) vangabaritni prevoz;
- h) vanredni prevoz.

(2) Javni prevoz je prevoz putnika i stvari plovilima, koji je uz jednake uslove svakome dostupan i koji se obavlja na osnovu ugovora o prevozu.

(3) Prevoz za vlastite potrebe je prevoz plovilima, koji vrši fizičko ili pravno lice za vlastite potrebe.

(4) Međunarodni prevoz je prevoz plovilima iz bilo koje domaće luke, odnosno pristaništa u stranu luku, odnosno pristanište ili obratno.

(5) Međudržavni prevoz je prevoz plovilima, koji se obavlja između luka, odnosno pristaništa dvije države.

(6) Prevoz za treće države ili iz trećih država je prevoz koji vrši brodar jedne države iz luke, odnosno pristaništa druge države za neku treću državu i obratno.

(7) Unutrašnji prevoz je prevoz plovilima iz jedne domaće luke, odnosno pristaništa u drugu domaću luku, odnosno pristanište.

(8) Propise o prevozima na unutrašnjim vodama na području Distrikta donosi Vlada na prijedlog šefa Odjeljenja.

Član 103

(Prevoz na unutrašnjim vodama)

(1) Prevoz na unutrašnjim vodama u domaćem saobraćaju mogu da obavljaju samo domaći brodovi.

(2) Domaći brodar može da obavlja javne prevoze putnika i stvari u domaćem i međunarodnom saobraćaju ako je registrovan za poslove prevoza na unutrašnjim vodama.

(3) Domaće fizičko ili pravno lice može da obavlja prevoz za vlastite potrebe u domaćem saobraćaju ako je registrovano za poslove prevoza na unutrašnjim vodama.

(4) Prevoz putnika i stvari između luka, odnosno pristaništa i drugih dijelova unutrašnjih voda tzv. kabotaža, mogu da vrše samo brodovi upisani u upisnik brodova Bosne i Hercegovine.

(5) Ne smatra se kabotažom prevoz putnika stranom jahtom ili stranim čamcem ako se taj prevoz ne naplaćuje.

GLAVA II - TEGLJENJE, POTISKIVANJE I DRUGI PLOVIDBENI USLOVI

Član 104
(Tegljenje odnosno potiskivanje)

- (1) Tegljenje, odnosno potiskivanje je plovidbeni posao kada brod sa vlastitim pogonom tegli, odnosno potiskuje drugi plovni ili plutajući objekat na unutrašnjim vodama.
- (2) Tegljenje, odnosno potiskivanje vrši se na osnovu ugovora o tegljenju, odnosno potiskivanju.
- (3) Tegljenje, odnosno potiskivanje može da obavlja domaće fizičko ili pravno lice ako je registrovano za poslove tegljenja, odnosno potiskivanja na unutrašnjim vodama.

Član 105
(Drugi plovidbeni poslovi)

- (1) Drugi plovidbeni poslovi su poslovi koji nisu utvrđeni odredbama ovog zakona o prevozu putnika i stvari, odredbama o tegljenju, odnosno potiskivanju, a obavljaju se plovnim ili plutajućim objektima na unutrašnjim vodama.
- (2) Drugi plovidbeni poslovi vrše se na osnovu ugovora u skladu sa odredbama ovog zakona i drugih propisa.

Član 106
(Vangabaritni prevoz)

Vangabaritni prevoz su prevozi tereta posebnih gabarita u pogledu težine, dimenzija i slično, koji se može obavljati samo po odobrenju šefa Odjeljenja.

DIO DVANAESTI - PLOVIDBENE NEZGODE

GLAVA I - SUDAR BRODOVA

Član 107
(Primjena)

- (1) Odredbe ove glave zakona odnose se na svaki plovni i plutajući objekat.
- (2) Odredbe ove glave zakona ne odnose se na ograničenje odgovornosti broдача kao i na prava i obaveze utvrđene ugovorom o iskorištavanju brodova ili nekim drugim ugovorom.

Član 108
(Odgovornost za štetu)

Brodar, odnosno vlasnik broda odgovoran je za štetu za koju se dokaže da je prouzrokovana njegovom krivicom i to za štetu:

- a) koju je brod, lica na brodu ili stvari na brodu pretrpjeli zbog sudara brodova;
- b) koju jedan brod prouzrokuje drugom brodu zbog vršenja manevra ili propuštanja da izvrši manevar ili zbog nepridržavanja propisa o sigurnosti plovidbe pa i ako do sudara između brodova nije došlo;

- c) koju prouzrokuje usidreni brod ili se nanese usidrenom brodu;
- d) koju prouzrokuju jedan drugome brodovi, koji plove u sastavu istog teglja, odnosno u istom potiskivanom sastavu.

Član 109 **(Podjela odgovornosti za štetu)**

- (1) Ako je šteta prouzrokovana krivicom dva ili više brodova, svaki brod odgovara srazmjerno svojoj krivici.
- (2) Ako se obim krivice ne može utvrditi, odgovornost brodova za štetu je solidarna i dijeli se na jednake dijelove.
- (3) Pod odgovornošću brodarka podrazumijeva se odgovornost brodarka ili vlasnika broda.
- (4) Kod štete prouzrokovane sudarom brodova nadoknađuje se i izgubljena dobit, bez obzira na stepen krivice.
- (5) Ako je sudarom brodova prouzrokovana smrt ili tjelesna povreda nekog lica, za štetu nastalu smrću ili tjelesnom povredom odgovaraju solidarno brodovi čijom krivicom je došlo do sudara.
- (6) Za naknadu štete prouzrokovanu na brodu koji nije kriv za sudar, kao i stvarima na njemu, odgovaraju solidarno brodovi čijom je krivicom došlo do sudara.

Član 110 **(Raspodjela nadoknada štete)**

- (1) Brod koji je u slučajevima iz člana 109 ovog zakona na ime naknade štete platio više nego što iznosi dio naknade srazmjeran njegovoj krivici ima pravo da zahtijeva od drugog broda povrat, odnosno regres više plaćenog dijela naknade štete srazmjerno njegovoj krivici.
- (2) Brod koji, iz razloga koji ne zavise od njega, ne može da naplati od drugog broda ili drugih brodova iznos na koji ima pravo prema odredbi stava 1 ovog člana, može naplatu tog iznosa da zahtijeva od ostalih brodova čijom je krivicom nastala šteta srazmjerno krivici svakog od tih brodova.
- (3) Ako je šteta prouzrokovana slučajem ili višom silom, ili ako se ne može utvrditi uzrok zbog koje je nastao sudar brodova, štetu snosi oštećeni.

Član 111 **(Pravo na nadoknadu štete i zastara)**

- (1) Pravo na podnošenje zahtjeva za naknadu štete prouzrokovane sudarom broda zastarijeva protekom dvije godine od dana sudara.
- (2) Pravo na podnošenje zahtjeva za povrat, odnosno regres zastarijeva protekom jedne godine od:
 - a) dana pravosnažnosti sudske presude kojom se utvrđuje odgovornost, odnosno solidarna odgovornost;
 - b) dana uplate naknade za štetu ako nije pokrenut sudski postupak;
 - c) dana kada je povjerilac saznao za platežnu nesposobnost svog dužnika.

(3) Nakon nastanka potraživanja može se pismeno ugovoriti rok zastarjelosti, koji je duži od roka iz stavova 1 i 2 ovog člana.

(4) Rok zastarjelosti u slučaju iz stava 3 ovog člana ne može da bude duži od dvije godine od dana uplate, odnosno od dana pravosnažnosti sudske presude kada se radi o zahtjevu za raspodjelu dijela duga platežno nesposobnog dužnika.

GLAVA II - SPAŠAVANJE I PRUŽANJE POMOĆI

Član 112 (Oblast primjene)

(1) Odredbe ovog odjeljka Zakona primjenjuju se na spašavanje lica, brodova, čamaca, plovnih i plutajućih objekata i stvari sa tih objekata.

(2) U smislu ovog zakona, pod spašavanjem podrazumijeva se i pružanje pomoći.

Član 113 (Dužnost zapovjednika)

(1) Zapovjednik broda koji na bilo koji način dozna da se lica nalaze u životnoj opasnosti, dužan je da odmah krene u pomoć i preduzme mjere za njihovo spašavanje, obavještavajući ih o tome ako je to moguće.

(2) Zapovjednik broda u opasnosti ima pravo, nakon dogovora sa zapovjednicima, izabrati jedan od tih brodova ili više njih za koje smatra da su najprikladniji da mu pruže pomoć.

(3) Zapovjednik ili zapovjednici brodova izabrani za pružanje pomoći brodu u opasnosti dužni su da prihvate izbor i da odmah krenu u pomoć licima koja su u životnoj opasnosti.

(4) Zapovjednik broda dužan je da spašava lica, koja su u životnoj opasnosti i protiv njihove volje ili volje zapovjednika broda na kojem se ta lica nalaze.

(5) Zapovjednik broda nije dužan da krene u pomoć i da preduzme spašavanje lica u životnoj opasnosti:

- a) ako bi preduzimanje tog spašavanja predstavljalo ozbiljnu opasnost za brod kojim on zapovijeda i za lica na tom brodu;
- b) ako opravdano smatra da prema posebnim okolnostima slučaja preduzimanje spašavanja lica u opasnosti ne bi bilo uspješno;
- c) ako dozna da je drugi brod izabran i da je krenuo u pomoć i da je izabrani brod taj izbor prihvatio;
- d) ako od zapovjednika broda u opasnosti ili drugog broda koji je stigao do tih lica ili direktno od lica koja su bila u životnoj opasnosti bude obaviješten da pomoć više nije potrebna.

Član 114 (Spašavanje drugog broda)

(1) Zapovjednik broda dužan je da u slučaju sudara brodova, ako to može učiniti bez ozbiljne opasnosti za brod kojim zapovijeda i za lica na njemu, pored prvenstvenog spašavanja lica, preduzme spašavanje drugog broda sa kojim se sudario brod kojim on zapovijeda.

(2) Zapovjednik broda je dužan da bez odlaganja ukloni brod sa plovnog puta ako postoji opasnost da brod potone.

(3) Zapovjednik broda je dužan kad se brod kojim on zapovijeda nađe u blizini broda, koji daje poziv za pomoć i kad nije bilo sudara, odmah preduzme spašavanje tog broda ako to može učiniti bez ozbiljne opasnosti za brod kojim zapovijeda i za osoblje na tom brodu.

(4) Zapovjednik broda dužan je da u brodski dnevnik ubilježi razloge zbog kojih nije krenuo u pomoć licima u opasnosti i preduzeo njihovo spašavanje kao i razloge zbog kojih nije preduzeo spašavanje broda nakon sudara.

Član 115 **(Izuzeće od odgovornosti za štetu)**

Vlasnik broda ili brodar ne odgovara za štetu, koja nastane u slučaju kada zapovjednik broda nije postupio u skladu sa dužnostima određenim članovima 113 i 114 ovog zakona.

Član 116 **(Nagrada za spašavanje lica)**

(1) Za spašavanje lica ne pripada nagrada.

(2) Izuzetno, od odredbe stava 1 ovog člana, ako je u spašavanju učestvovalo više spasilaca od kojih su neki spasili lica, a neki brod i stvari sa broda, spasiocu koji je spasio samo lica pripada pravičan dio nagrade za spašavanje priznate spasiocu broda i stvari sa broda.

Član 117 **(Nagrada za spašavanje broda i stvari)**

(1) Za svako spašavanje broda ili stvari sa broda koje je bilo uspješno, spasiocu pripada pravična nagrada.

(2) Visina nagrade ne može biti veća od vrijednosti spašenog broda, odnosno spašenih stvari.

Član 118 **(Saradnja pri spašavanju)**

(1) Spasilac je dužan pri obavljanju spašavanja i pri sprečavanju nastanka ili pri smanjivanju štete na životnoj sredini da postupa dužnom pažnjom, da zatraži pomoć drugih spasilaca ako to okolnosti nalažu i da prihvati pomoć drugih spasilaca kada zapovjednik broda u opasnosti, odnosno vlasnik stvari sa broda sa razlogom zatraži da tako postupi.

(2) Zapovjednik broda, brodar, odnosno vlasnik stvari sa broda u opasnosti, dužni su da saraduju sa spasiocem tokom spašavanja, da primijene dužnu pažnju pri sprečavanju nastanka štete ili pri smanjenju štete na životnoj sredini, a kada brod ili stvari sa broda budu dopremljeni na sigurno mjesto, dužan je da prihvati brigu o njima ako to od njih spasilac sa razlogom zatraži.

Član 119 **(Poništenje i izmjena ugovora)**

(1) Sud može na zahtjev stranke da poništi ili izmijeni ugovor o spašavanju broda ili stvari sa broda:

- a) ako je ugovor sklopljen u trenutku ili pod uticajem opasnosti ili ako utvrdi da ugovorne odredbe nisu pravične;
- b) ako utvrdi da je stranka na sklapanje ugovora bila navedena prevarom ili namjernim prikrivanjem činjenica;
- c) ako utvrdi da nagrada utvrđena ugovorom nije srazmjerna obimu i značaju preduzetog spašavanja.

(2) Ako stranke nisu zaključile ugovor o spašavanju broda ili stvari sa broda ili ako su takav ugovor zaključile, ali nisu ugovorile visinu nagrade za spašavanje, o visini nagrade, u slučaju spora, odlučuje sud.

(3) Sud utvrđuje visinu nagrade za spašavanje uzimajući u obzir:

- a) spašenu vrijednost broda i stvari sa broda;
- b) vještinu i napore spasioca u sprečavanju ili smanjenju štete na životnu sredinu;
- c) postignut stepen uspjeha u spašavanju;
- d) prirodu i stepen opasnosti;
- e) vještinu i napore spasioca u spašavanju lica, broda i stvari sa broda;
- f) utrošeno vrijeme, stvarne troškove i gubitke spasioca;
- g) rizik odgovornosti i druge rizike kojima su bili izloženi spasioci ili njihova oprema;
- h) brzinu kojom su usluge pružene;
- i) dostupnost i upotrebu brodova i druge opreme namijenjene operacijama spašavanja;
- j) stanje spremnosti i efikasnosti opreme spasioca i njenu vrijednost.

(4) Odredbe stava 3 ovog člana primjenjuju se i kada sud na osnovu stava 1 ovog člana mijenja visinu ugovorene nagrade.

Član 120 (Raspodjela nagrade)

(1) Ako ima više spasilaca koji se nisu sporazumjeli o srazmjernim dijelovima na koje se među njima treba podijeliti nagrada za spašavanje broda ili stvari sa broda, o toj podjeli odlučuje sud u skladu sa odredbom člana 119 ovog zakona.

(2) Ako ima više spasilaca, svaki od njih ima pravo da samostalno podnese zahtjev za nagradu.

(3) Sud može da smanji nagradu ili da odluči da spasiocu ne pripada nagrada za spašavanje broda ili stvari sa broda ako su spasioci svojom krivicom izazvali potrebu spašavanja ili ako su pri spašavanju učinili krivično djelo.

(4) Spasilac koji se upustio u spašavanje broda ili stvari sa broda protiv izričite i nedvosmislene zabrane zapovjednika broda, vlasnika broda ili brodarka spašavanog broda, odnosno lica ovlaštenog da raspolaže stvarima na spašavanom brodu, nema pravo na nagradu.

Član 121 (Obaveze brodarka spašenog broda)

(1) Ako se spašavanje broda i stvari sa broda vrši na osnovu ugovora o spašavanju koji je zaključio zapovjednik broda ili brodar broda u opasnosti, za spašavanje dužan je da plati brodar spašenog broda, ako ugovorom nije drugačije ugovoreno.

(2) Ako je zaključen ugovor o spašavanju, vlasnik spašenih stvari ili lica koja imaju pravo da raspoložu tim stvarima, odgovaraju solidarno sa licem obaveznim na plaćanje nagrade za spašavanje broda, samo za dio nagrade koji se odnosi na te stvari.

(3) Ako ugovor o spašavanju nije bio zaključen, nagradu za spašeni brod dužan je da plati brodar spašenog broda, a nagradu za spašene stvari vlasnik ili lice koje ima pravo da raspoláže tim stvarima.

Član 122 (Ostvarivanje prava na nagradu)

(1) Iznos nagrade za spašavanje koji ostane nakon odbijanja iznosa štete nanese brodu spasiocu pri spašavanju i stvarnih troškova nastalih spašavanjem predstavlja čistu nagradu.

(2) Određeni dio čiste nagrade pripada posadi broda spasioca.

(3) Spasilac se ne može odreći dijela nagrade, koji pripada članovima posade bez pristanka članova posade broda spasioca.

(4) Svaki član posade broda spasioca može, nakon proteka roka od jedne godine od dana kada je spašavanje završeno tužbom prema brodaru spašenog broda ostvariti nagradu za spašavanje u dijelu koji predstavlja njegov udio u toj nagradi, ako brodar spasilac nije podnio u tom roku tužbu za isplatu nagrade za spašavanje.

Član 123 (Podnošenje zahtjeva za nagradu)

(1) Pravo na podnošenje zahtjeva za isplatu nagrade za spašavanje zastarijeva nakon proteka dvije godine od dana kada je spašavanje završeno.

(2) Pravo članova posade iz članova 122 stava 4 ovog zakona zastarijeva nakon proteka jedne godine.

Član 124 (Naknada za spašavanje brodova istog brodara)

Odredbe ovog zakona koje se odnose na nagradu za spašavanje primjenjuju se i u slučaju spašavanja između brodova istog vlasnika broda ili brodara.

GLAVA III - VAĐENJE POTONULIH STVARI

Član 125 (Pojam)

(1) Vađenje potonulih stvari odnosi se na vađenje ili uništavanje (u daljnjem tekstu: vađenje) plovni i plutajućih objekata, tereta i drugih stvari potonulih ili nasukanih u unutrašnjim vodama (u daljnjem tekstu: potonule stvari), ako se ne radi o njihovom spašavanju.

(2) Na vađenje stvari potonulih za vrijeme spašavanja ili dok je trajala opasnost u kojoj se brod nalazio neposredno prije započetog spašavanja primjenjuju se odredbe o spašavanju, ovog zakona.

Član 126 (Vađenje potonule stvari)

- (1) Potonulu stvar može vaditi domaće ili strano lice koje je vlasnik stvari ili ima pravo raspolaganja tom stvari (u daljnjem tekstu: ovlašteno lice), izuzev u slučaju iz članova 127 i 128 ovog zakona.
- (2) Potonula stvar može se vaditi na osnovu odobrenja nadležne kapetanije.
- (3) U zahtjevu za izdavanje odobrenja za vađenje potonule stvari mora se navesti naziv potonule stvari, mjesto gdje se ona nalazi, način i sredstva potrebna za vađenje, dokaz o pravu svojine i vrijeme predviđeno za početak i završetak radova vađenja.
- (4) U odobrenju za vađenje potonule stvari Kapetanija Distrikta određuje uslove sigurnosti i rok početka i završetka radova.
- (5) Odobrenje za vađenje stvari koje imaju ili se pretpostavlja da imaju obilježja spomenika kulture izdaje Kapetanija Distrikta uz prethodnu saglasnost institucije nadležne za zaštitu spomenika kulture.
- (6) O početku, prekidu, nastavljanju ili napuštanju radova na vađenju potonule stvari, ovlašteno lice je dužno bez odlaganja da obavijesti kapetaniju koja je izdala odobrenje.

Član 127 (Uklanjanje potonule stvari)

- (1) Ako se potonula stvar nalazi na takvom mjestu da predstavlja opasnost za plovidbu ili iskorištavanje prirodnih bogatstava unutrašnjih voda i zagađuje ili može da zagadi životnu sredinu, Kapetanija Distrikta izdaje rješenje licu koje ima pravo da raspolaže tom stvari, da u primjerenom roku izvadi potonulu stvar.
- (2) Ako lice iz stava 1 ovog člana ne postupi po rješenju, Kapetanija Distrikta, vađenje potonule stvari povjerava pravnom licu, u skladu sa zakonom, na trošak i rizik pravnog lica.
- (3) Ako potonula stvar predstavlja direktnu opasnost ili smetnju za plovidbu, Kapetanija Distrikta može i bez izdavanja rješenja postupiti po odredbi stava 2 ovog člana.
- (4) Žalba protiv rješenja iz stava 1 ovog člana ne zadržava izvršenje rješenja, a podnosi se Apelacionoj komisiji u roku od 15 dana od dana prijema rješenja.

Član 128 (Napuštanje i prekidanje vađenja potonule stvari)

- (1) Ako potonula stvar predstavlja direktnu opasnost ili smetnju za plovidbu, a Kapetaniji nije poznato lice ovlašteno za vađenje potonule stvari ili kada joj je to lice poznato, ali se utvrdi da ono ne namjerava vaditi potonulu stvar, ili kada bez opravdanog razloga prekine ili napusti započeto vađenje, vađenje potonule stvari izvršava se u skladu s članom 127 stavom 2.
- (2) Smatra se da poznato ovlašteno lice ne namjerava preduzeti vađenje potonule stvari, odnosno da je prekinulo ili napustilo vađenje ako u roku od 30 dana od dana kada je stvar potonula ne dostavi izjavu da namjerava vaditi potonulu stvar, ili ako u roku od 30 dana od dana dobijanja odobrenja ne započne vađenje, odnosno ako ne nastavi radove na vađenju potonule stvari, koje je prekinulo ili napustilo bez opravdanog razloga.

(3) Smatra se da nepoznato ovlašteno lice ne namjerava vaditi potonulu stvar ako u roku od 30 dana ne podnese zahtjev za dobijanje odobrenja za vađenje i dokaze o svom pravu na vađenje potonule stvari.

(4) Pravno ili fizičko lice koje je započelo vaditi potonulu stvar na osnovu odredbe člana 127 stava 1 ovog zakona ne može bez opravdanog razloga prekinuti ili napustiti te radove ako bi to moglo nanijeti štetu ovlaštenom licu.

(5) Sredstva za vađenje kao i troškovi čuvanja potonule stvari u slučajevima utvrđenim stavom 1 ovog člana obezbjeđuje Odjeljenje.

(6) Ako ovlašteno lice postane poznato, dužno je nadoknaditi sredstva iz stava 5 ovog člana uplatom na Jedinstveni račun Trezora.

Član 129 **(Stručna, tehnička pomoć)**

(1) Ako su za vađenje potonule stvari potrebna naročita nautička i tehnička sredstva i posebna stručnost, domaće ili strano ovlašteno lice koje ne raspolaže tim sredstvima, odnosno stručnošću, može svoju potonulu stvar vaditi samo ako te poslove povjeri domaćem pravnom ili fizičkom licu registrovanom za obavljanje te djelatnosti.

(2) Stranom ovlaštenom licu može se odobriti vađenje potonule stvari uz pomoć drugog stranog pravnog lica pod uslovom da domaće pravno ili fizičko lice ne ispunjava uslove iz stava 1 ovog člana.

(3) Vlasnik koji ne izvadi svoju potonulu stvar u roku od pet godina od dana kada je stvar potonula gubi pravo svojine, a potonula stvar prelazi u svojinu Distrikta.

(4) Ako se ne može utvrditi kada je stvar potonula, pretpostavlja se da su plovni i plutajući objekti, teret i druge stvari koje su se na njima nalazile potonule slijedećeg dana nakon prijema posljednje vijesti o potonuću plovnog i plutajućeg objekta, a ostali predmeti onoga dana kada je utvrđeno mjesto gdje su predmeti potonuli.

Član 130 **(Štete prilikom vadenja potonule stvari)**

(1) Izvođač radova koji obavlja vađenje potonule stvari u skladu sa članovima 127 i 128 ili na osnovu ugovora zaključenog sa ovlaštenim licem, ako ugovorom nije drugačije ugovoreno, odgovara za štetu koju prouzrokuje svojim radom ako ne dokaže da se šteta nije mogla izbjeći ni uz postupanje sa dužnom pažnjom.

(2) Za štetu prouzrokovanu vađenjem potonulih stvari, osim slučajeva iz stava 1 ovog člana, izvođač radova odgovara ako ne dokaže da je za štetu krivo ovlašteno lice ili lice za koje ono odgovara.

(3) Izvođač radova ima pravo na naknadu za vađenje potonule stvari izuzev ako je vađenje preduzeo protiv izričite zabrane ovlaštenog lica.

(4) Ako stranke drukčije ne ugovore, naknada za vađenje potonule stvari ne može biti veća od vrijednosti izvađene stvari.

(5) Ograničenje iz stava 4 ovog člana ne odnosi se na naknadu za vađenje potonule stvari koje je obavljeno na osnovu rješenja iz člana 127 stava 1 ovog zakona kao i za stvari koje imaju ili za koje se pretpostavlja da imaju obilježja spomenika kulture.

(6) Izvođač radova, ako nije ugovoreno drukčije, ima pravo zalogu na izvađenoj potonuloj stvari za obezbjeđenje naknade za vađenje i čuvanje stvari i može da zadrži izvađene stvari dok mu vlasnik stvari ne plati naknadu, izuzev za stvari za koje se utvrdi da imaju obilježje spomenika kulture.

(7) Pravo na podnošenje zahtjeva za plaćanje naknade za vađenje potonule stvari zastarijeva protekom tri godine od dana kada je obavljeno vađenje potonule stvari.

GLAVA IV - VANUGOVORNA ODGOVORNOST VLASNIKA BRODA I BRODARA

Član 131 (Oblast primjene)

(1) Odredbe koje se odnose na vanugovornu odgovornost vlasnika broda i brodaru primjenjuju se na štetu koju iz vanugovornog odnosa prouzrokuje plovni i plutajući objekat bez obzira na veličinu i namjenu, kao i zrakoplovi, hidroavioni na vodi licima i stvarima izvan broda kao i životnoj sredini.

(2) Odredbe koje se odnose na vanugovornu odgovornost vlasnika broda ne primjenjuju se na štete prouzrokovane sudarom brodova i na nuklearne štete.

Član 132 (Odgovornost za smrt i tjelesne povrede)

(1) Za smrt i tjelesne povrede kupaća i drugih lica koje prouzrokuje brod odgovara vlasnik broda i brodar i lice koje je u trenutku događaja upravljalo brodom:

- a) ako je smrt ili tjelesna povreda prouzrokovana u području koje je proglašeno kupalištem ili u kojem je zabranjena plovidba ako se ne dokaže da je oštećeni prouzrokovao štetu namjerno ili grubom nepažnjom;
- b) ako je smrt ili tjelesna povreda prouzrokovana u lukama, odnosno pristaništima, na prilazima lukama, odnosno pristaništima, na uobičajenim plovnim putevima, na području koje se isključivo koristi za sportsku i sličnu plovidbu kao što su: područja veslačkih, jedriličarskih regata, područja za skijanje na vodi ako se dokaže da je brod kriv za smrt, odnosno tjelesnu povredu lica;
- c) ako je smrt ili tjelesna povreda prouzrokovana na području na kojem su zabranjeni pojedini načini ili sredstva plovidbe kao što su: glisiranje, skijanje na vodi, prekoračenje brzine i slični načini i sredstva plovidbe, a smrt, odnosno tjelesna povreda je nastupila za vrijeme vršenja zabranjenog načina plovidbe ili zabranjenim sredstvima plovidbe, ako se ne dokaže da je oštećeni prouzrokovao štetu svojom namjerom ili grubom nepažnjom.

(2) Vlasnik broda i brodar nisu odgovorni u smislu stava 1 ovog člana ako im je brod protivpravno oduzet.

(3) U slučaju iz stava 2 ovog člana odgovorno je, pored lica koje je u trenutku događaja upravljalo brodom, i lice koje je protivpravno oduzelo brod.

GLAVA V - ODGOVORNOST ZA OŠTEĆENE STVARI I ZAGAĐIVANJE ŽIVOTNE SREDINE

Član 133

(Odgovornost za oštećenje stvari i zagađivanje životne sredine)

(1) Vlasnik broda, odnosno brodar odgovara za štetu koju nanese operativnim obalama, lukobranima, odnosno pristanišnim uređajima i postrojenjima, plutajućim objektima kao što su balisažne oznake, plutače za vez, podvodni kablovi i cjevovodi i slično i drugim objektima u luci, odnosno pristaništu ili na vodi.

(2) Vlasnik broda, odnosno brodar ne odgovara za štetu iz stava 1 ovog člana u mjeri u kojoj je šteta prouzrokovana krivicom pravnog lica koje upravlja lukom, odnosno pristaništem ili je odgovorno za stanje obale, lukobrana, uređaja i postrojenja.

(3) Odredbe ovog člana primjenjuju se i na štete koje prouzrokuje brod izlivanjem ili izbacivanjem opasnih i štetnih materija za životnu sredinu kao što su ulja, otpadne tekućine goriva i njihovih mješavina, otpadne vode, druge otpadne stvari i druge slične predmete, osim u slučajevima iz člana 134 ovog zakona.

Član 134

(Odgovornost za zagađivanje s broda izlivanjem ulja koja se prevoze kao teret)

(1) Za štetu koju prouzrokuje brod koji prevozi ulje kao rasuti teret izlivanjem ili izbacivanjem tog ulja odgovara vlasnik broda ako ne dokaže da je izlivanje, odnosno izbacivanje ulja:

- a) posljedica prirodne pojave, vanredne, neizbježne ili neotklonjive prirode;
- b) izazvano radnjom trećeg lica koje je svjesno djelovalo ili propustilo da djeluje u namjeri da nanese štetu.

(2) Ako vlasnik broda dokaže da je šteta nastala u cjelini ili djelimično zato što je lice koje je pretrpjelo tu štetu djelovalo ili propustilo djelovati u namjeri da prouzrokuje štetu, ili iz krajnje nepažnje tog lica, vlasnik broda može biti u cjelini ili djelimično oslobođen svoje odgovornosti.

(3) Zahtjev za naknadu štete zbog zagađivanja može se podnijeti protiv vlasnika broda na osnovu ovog zakona.

(4) Zahtjev za naknadu štete zbog zagađivanja, ne može se podnijeti protiv:

- a) lica u službi vlasnika, brodara ili njihovih punomoćnika ili članova posade;
- b) drugog lica koje je, bez svojstva člana posade, obavljalo usluge na brodu;
- c) naručioca ugovora o prevozu uključivši i zakupoprimca, upravitelja ili brodara;
- d) lica koje spašava uz pristanak vlasnika ili prema nalogu lučke kapetanije, kapetanije pristaništa;
- e) lica koje preduzima zaštitne mjere;
- f) svih lica u službi vlasnika ili njegovih punomoćnika navedenih u tačkama c, d i e, ovog stava, izuzev ako se dokaže da je šteta nastala zbog radnje ili propusta koju su navedena lica učinila, bilo u namjeri da prouzrokuju štetu, bilo iz krajnje nepažnje znajući da bi šteta vjerovatno mogla nastati.

DIO TRINAESTI - KAZNE NE ODREDBE

Član 135

(Novčane kazne od 250 KM do 7 500 KM)

- (1) Novčanom kaznom od 250 KM do 7.500 KM kaznit će se za prekršaj preduzeće ili drugo pravno lice:
- a) ako ne organizuje nadzor obavljanja poslova koji se odnose na sigurnost plovidbe ili ako ne obezbijedi trajno vršenje kontrole sigurnosti plovidbe ili ako ne evidentira propisane podatke koji su od značaja za sigurnost plovidbe (član 10 stav 1 ovog zakona);
 - b) ako po nalogu Kapetanije, oštećeni, nasukani ili potopljeni plovni objekat koji ometa ili ugrožava sigurnost plovidbe predstavlja opasnost od zagađivanja, ne ukloni sa plovnog puta (član 15 (2) ovog zakona);
 - c) ako ne održava luku, odnosno pristanište u stanju koje obezbjeđuje sigurnu plovidbu (član 27 ovog zakona);
 - d) ako ne podnese na odobrenje tehničku dokumentaciju na osnovu koje se brod gradi ili prepravljiva (član 37 stav 1 tačka a) ovog zakona);
 - e) ako stavi u plovidbu ili drži u plovidbi brod bez bilo koje od brodskih isprava i knjiga propisanih ovim zakonom (članovi 44-53 ovog zakona);
 - f) ako vadi potonulu stvar, bez odobrenja za njeno vađenje (član 126 stav 2 ovog zakona).
- (2) Za radnje iz stava 1 ovog člana kaznit će se za prekršaj i odgovorno lice u preduzeću ili drugom pravnom licu novčanom kaznom od 250 KM do 3.000 KM.

Član 136

(Novčane kazne od 10.000 KM do 15.000 KM)

- (1) Novčanom kaznom od 10.000 KM do 15.000 KM kaznit će se za prekršaj strano pravno lice:
- a) ako na brodu ne istaknu zastavu svoje države, kada se nalazi na unutrašnjim plovnim putevima Bosne i Hercegovine na kojima važi međunarodni ili međudržavni režim plovidbe (član 13 stav 3 ovog zakona);
 - b) ako brod izvrši prevoz stvari ili putnika između luka, odnosno pristaništa Bosne i Hercegovine (član 103 stav 4 ovog zakona);
 - c) ako strani brod vrši prevoz koji počinje i završava u lukama, odnosno pristaništima Bosne i Hercegovine, bez pristajanja u stranim lukama, odnosno pristaništima (član 103 ovog zakona).
- (2) Za radnje iz stava 1 ovog člana kaznit će se za prekršaj i zapovjednik stranog broda ili lice koje ga zamjenjuje novčanom kaznom od 1.000 KM do 1.500 KM.

Član 137

(Novčane kazne od 125 KM do 750 KM)

- Novčanom kaznom od 125 KM do 750 KM kaznit će se za prekršaj zapovjednik domaćeg broda ili lice koje ga zamjenjuje:
- a) ako brod koji ima brodsku radiostanicu ne organizuje neprekidnu službu bdijenja u skladu sa propisima o radiosaoobraćaju (član 34 stavovi 2 i 3 ovog zakona);
 - b) ako na zahtjev Kapetanije ne pokaže brodske isprave i knjige (član 44 stav 6 ovog zakona);

- c) ako brod plovi van određenih granica plovidbe ili protivno određenoj namjeni ili ako brodom preduzme putovanje za koje brod nije oglašen sposobnim (član 74 ovog zakona);
- d) ako protivno odredbama ovog zakona brodom koji nije putnički prevozi putnike ili ukrca veći broj putnika od određenog broja (član 74 stav 9 ovog zakona);
- e) ako ukrca i rasporedi teret na brodu suprotno odredbi člana 74 stava 9 ovog zakona;
- f) ako u propisanim rokovima ne vrše vježbe čamcima, ostalim sredstvima za spašavanje i uređajima za otkrivanje, sprečavanje i gašenje požara (član 74 stav 1 ovog zakona);
- g) ako na brodu ne održava u ispravnom stanju mašine, uređaje i opremu ili ako se ne stara o sigurnosti brodskih uređaja za ukrcavanje i iskrcavanje putnika, tereta i pravilnom ukrcavanju, smještaju i iskrcavanju putnika (član 74 stav 9 ovog zakona);
- h) ako prima za člana posade broda lice koje nema brodarsku knjižicu (član 74 stav 18 ovog zakona);
- i) ako u brodski dnevnik ne unese u određenom roku i na određeni način opis događaja, radnji i preduzetih mjera koje je dužan da unese u brodski dnevnik (član 75 stav 4 ovog zakona);
- j) ako ne preduzme sve potrebne mjere za spašavanje broda, putnika i drugih lica na brodu, a propast broda je neizbježna (član 75 stav 1 ovog zakona);
- k) ako nadležnom organu ne podnese izvještaj zajedno sa izvodom iz broskog dnevnika o događaju koji se za vrijeme putovanja desi na brodu, a koji ugrožava sigurnost broda u skladu sa članom 75 stavom 5 ovog zakona);
- l) ako ne prijavi Kapetaniji samovoljno napuštanje broda člana posade, a u inostranstvu ovlaštenom predstavniku Bosne i Hercegovine (član 78 stav 3 ovog zakona);
- m) ako ne unese u brodski dnevnik razloge zbog kojih nije krenuo u pomoć licima u opasnosti i preduzeo njihovo spašavanje ili razloge zbog kojih nije preduzeo spašavanje broda ili stvari sa broda (član 114 stav 4 ovog zakona).

Član 138

(Novčane kazne od 125 KM do 250 KM)

Novčanom kaznom od 125 KM do 250 KM kaznit će se za prekršaj član posade broda ako predmete ili materije koje mogu da ugroze sigurnost plovidbe baci na plovni put (član 15 stav 3 ovog zakona).

Član 139

(Novčane kazne od 100 KM do 250 KM)

Novčanom kaznom od 100 KM do 250 KM kaznit će se za prekršaj lice koje upravlja čamcem, odnosno jahtom:

- a) ako čamac nema ispravu o sposobnosti za plovidbu (član 56 (1) i (5) ovog zakona);
- b) ako čamcem upravlja lice koje nije stručno osposobljeno da upravlja čamcem (član 59 (1) ovog zakona);
- c) ako jahta nema ispravu o sposobnosti za plovidbu (član 61 stav 4 ovog zakona).

Član 140

(Novčane kazne od 200 KM do 500 KM)

Novčanom kaznom od 200 KM do 500 KM kaznit će se za prekršaj vlasnik plutajućeg objekta:

- a) ako je bez odobrenja postavio, odnosno premjestio plutajući objekt na unutrašnjim vodama, obalama ili dnu tih voda (član 64 stav 2 ovog zakona),
- b) ako nije u propisanom roku podnio zahtjev Kapetaniji za brisanje plutajućeg objekta iz odgovarajućeg upisnika (član 100 (4) ovog zakona).

Član 141
(Novčane kazne od 100 KM do 250 KM)

Novčanom kaznom od 100 KM do 250 KM kaznit će se za prekršaj vlasnik čamca:

- a) ako na čamcu ne drži ispravu o sposobnosti čamca za plovidbu i ispravu o stručnoj osposobljenosti za upravljanje čamcem (član 56 (1) ovog zakona);
- b) ako nije u propisanom roku podnio zahtjev Kapetaniji za brisanje čamca iz odgovarajućeg upisnika (član 100 (4) ovog zakona).

Član 142
(Zaštitna mjera)

(1) Pored kazne za prekršaj iz članova 137 i 138 ovog zakona, zapovjedniku broda, odnosno članu posade broda može se kao zaštitna mjera zabraniti vršenje svih ili pojedinih ovlaštenja za vršenje poslova određenog zvanja na bilo kojem brodu u trajanju od jedne godine.

(2) Pored kazne za prekršaj iz člana 136 ovog zakona, može se kao zaštitna mjera izreći zabrana stranom brodu, odnosno stranom vlasniku broda da uplovljava u unutrašnje vode Distrikta u trajanju od jedne godine.

DIO ČETRINAESTI - PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 143
(Primjena drugih propisa)

Na odnose koji nisu uređeni međunarodnim sporazumima, ovim zakonom, drugim zakonima i propisima Distrikta primjenjuju se i običaji.

Član 144
(Primjena propisa)

Na odnose koji nisu regulisani ovim zakonom primjenjuju se propisi o pomorskoj i unutrašnjoj plovidbi koji su se primjenjivali do stupanja na snagu ovog zakona, pod uslovom da nisu u suprotnosti sa ovim zakonom, ustavom, drugim zakonima Distrikta i Bosne i Hercegovine.

Član 145
(Priznavanje zvanja i ovlaštenja)

Do donošenja propisa o zvanjima, stručnoj spremi i ovlaštenjima članova posade brodova, a koji su državljani Bosne i Hercegovine, dosadašnja stečena zvanja i ovlaštenja, kao i brodarske i pomorske knjižice priznaju se kao punovažne isprave članova posade.

Član 146
(Stupanje na snagu)

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine".

Broj: 01-02-105/08
Brčko, 11. juna 2008. godine

PREDSJEDNIK
SKUPŠTINE BRČKO DISTRIKTA BiH
Prof. dr. Milan Tomić, s.r.